

meštri

Školski list Osnovne škole Ivana Meštovića • broj 14/15 • šk. god. 2019./20., 2020./21. • cijena 20 kn

400

TEMA BROJA **Fotografija**

Hrvatski fotografii • Fotografsko obrazovanje – koju školu odabratи

24

25

Norimo samo
na fašnik!

Školske kronike

Aktualno:
Online nastava,
učenici predlažu...

English
corner

**Scary
stories**

Dragi naši čitatelji,

prošlu školsku godinu preskočili smo izdanje naših Meštři zbog svima poznate situacije. Početkom 2020. godine taman smo krenuli živo i kreativno; obilazili terene, intervjuirali, sudjelovali na radionicama... Međutim, uvedena je karantena i *online* nastava tako da smo odgodili tisak za ovu školsku godinu.

Ovogodišnji Meštři izlaze kao dvobroj jer smo cijeli dio teme broja odradili prošle školske godine, a šteta bi bio da se taj trud ne objavi jer su naše novinarke Hela i Ina odradile dobar dio „terenca“ prije i poslije nastave.

Tema broja pala je odlukom osnivanja Fotogrupe Meštři te su sve fotografije rad učenika. Mnoge od tih fotografija nastale su tematski kao na primjer *Scary stories* iz rubrike *English corner*.

Ostale rubrike iste su kao i u svakom broju, osim rubrike Školska dogadanja koje prikazuju događaje kroz dvije školske godine.

Potrudili smo se obraditi temu broja na zanimljiv i pristupačan način, detaljno smo obradili podtemu Obrazo-

vanje u fotografiji jer smo posjetili škole za fotografiju, razgovarali s učenicima i profesorima tih škola. Čak smo vodili intervju na engleskom jeziku sa studentom fotografije. U planu je bila radionica fotografije u prirodi u suradnji s Hrvatskim fotosavezom koja sada čeka neka druga vremena, no zadovoljni smo jer smo većinu posla obavili prije početka pandemije.

Vještine novinarstva izbrisali smo sudjelovanjem na edukacijskoj radionici za školske novinare koju su održali voditelji Kulturpunktove novinarske školice. Trudimo se održati nivo kvalitete za koji smo nagrađeni kao drugi najbolji školski list u 2019. godini prema natječaju Jutarnjeg lista.

Nadamo se da ćete u ovom dvobroju pronaći puno zanimljivosti, naučiti ponešto o fotografiji ili možda dobiti želju da pišete, istražujete ili „fotkate“ za Meštře jer sadašnji novinari napuštaju osnovnu školu te smo otvoreni za nove novinarske nade...

*Natalija Stajić,
voditeljica Novinarske skupine*

SADRŽAJ

ŠKOLSKE KRONIKE 2019.....	3
ŠKOLSKE KRONIKE 2020.....	4
ŠKOLSKE KRONIKE 2021.....	9
TEMA BROJA: FOTOGRAFIJA	
FOTOGRUPA MEŠTRI.....	14
POVIJEST FOTOGRAFIJE	16
ASTROFOTOGRAFIJA.....	19
HRVATSKA FOTOGRAFIJA.....	20
FOTOAKTIVNOSTI.....	26
SUVREMENA FOTOGRAFIJA	28
INTERVJU S FOTOREPORTEROM.....	30
OBRAZOVANJE U FOTOGRAFIJI.....	32
PHOTOGRAPHY EDUCATION.....	36
ENGLISH CORNER.....	40
SCARY STORIES.....	42
DEUTSCHE ECKE.....	45
GENERACIJA 2020./2021.....	48
PRVAŠIĆI.....	52
ŠKOLSKI PROJEKT.....	54
AKTUALNO.....	58
INTERVJU.....	60
OSVRT NA MEDIJE	63
PROBLEMSKI ČLANAK	64
ZDENAC RIJEČI.....	64
MEŠTRINI KUTCI.....	70
NATjecanja.....	70

Impresum:

MEŠTRI, Školski list OŠ Ivana Meštovića, br. 14/15, 28. svibanj, 2021. god.

Nakladnik: Osnovna škola Ivana Meštovića, M. Pušteka 1, Zagreb

Tel. 363 22 17

fax. 363 87 62

e-mail: ured@os-imestrovica-zg.skole.hr

www.os-imestrovica-zg.skole.hr

Za nakladnika: ravnatelj Milivoj Magerl

VODITELJICA NOVINARSKE GRUPE:
Natalija Stajić, stručna suradnica knjižničarka
UREDNIŠTVO: Hela Bilač i Ina Gabrić, 8. d
ZA MEŠTRE PIŠU: Hela i Ina, Ema Kovačević, Eleonora Kalevski, Karlo Greguraš i Dora Slišković, 8. a, Lucija Kovač i Noa Kanižaj, 8. b, Nika Gabrić i Naia Radavić, 8. c.
LEKTORICA: Natalija Stajić, mag. bib., prof.
FOTOGRAFIJE: Fotogrupa Meštři

NASLOVNICA: Učenici Fotogrupe na fotoradionici u Hrvatskom državnom arhivu.
FOTOSTRIP: Nikola Oslaković, Roko Tolić i Marko Vukšić, 8. c
GRAFIČKA OBRADA: Iba&Didi
TISAK: Tiskara Stega-tisak Heinzelova 60/1, 10000 Zagreb www.stega-tisak.hr
NAKLADA: 200 kom
CIJENA: 20 kn

Uspjesi školskog lista

Naši „Meštři“ drugi najbolji školski list u Hrvatskoj!

Premda natječaju Jutarnjeg lista "Biramo najbolji školski list godine" naš Školski list Meštři izabran je za drugi najbolji osnovnoškolski list u Hrvatskoj u školskoj godini 2018./19.

Među najboljim novinarskim radovima, izabran je rad „Tel Aviv - čudesno mjesto spokoja“ naše učenice IVE Gojanović iz 8. a.

Evo što kaže žiri Jutarnjeg lista:
Časopis Meštři ima čisti prijelom koji se djelomice razlikuje od ostalih.

Tema broja je pedeset godina škole, pronašli su učenike koji su se prisjetili kako je nekad bilo sjediti u istim školskim klupama, one koji su uspjeli u svojim profesijama i pričaju o svojim profesionalnim putevima, te pronaći fotografije kako su, kroz čitavih tih pola stoljeća, izgledali osnovnoškolski razredi.

Školski list „Meštři“ su sudjelovali na 28. smotri LiDraNo na kojem su predloženi za državnu smotru.

Izvor: <https://www.jutarnji.hr/vijesti/obrazovanje/ovo-su-najbolji-skolski-listovi-u-hrvatskoj-zavrsen-treci-natjecaj-za-novinarske-radove-ziri-jutarnjeg-dobra-pobjednike/8993573/>

Proslava 50-te obljetnice škole

U školskoj godini 2018./2019. proslavili smo 50-tu obljetnicu postojanja škole koju smo obilježili kroz razna događanja koja su se odvijala svaki dan u zadnjem tjednu mjeseca svibnja, 2019. godine.

Bio je to medijski dan, glazbeno-književna večer, dani sporta uz sportske igre i natjecanja, a finalni događaj je bila svečana priredba s bogatim programom na kojoj su nastupali naši učenici.

Povodom 50. rođendana, učenici Fotokluba Meštři pripremili su izložbu fotografija Tragom Meštřovićevih djela u Knjižnici Staglišće.

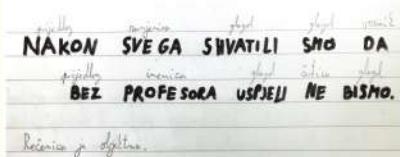
▲ Izdanje kalendarja Fotogrupe

▲ Fotografija s fotoizložbe

Štrajk hrvatskih učitelja

Učitelji hrvatskih škola su 16.10. 2019. god. odlučili započeti štrajk koji je obilježio drugu polovicu 2019. god. Razlog svega toga je nepravednost između učitelja i ljudi u istom sektoru posla, a cilj štrajka je veći koef-

cijent, 6.11 %. U cijeloj Hrvatskoj dje- ca umjesto da su sjedila u školskim klupama, sjedili su pred ekranima i čekali kraj štrajka. Duga tri mjeseca trajali su pregovori između Sindikata hrvatskih učitelja i premijera Andreja Plenkovića. U utorak, 3.12.2019. god. napokon je sve dogovorenno, no štrajk je ostavio posljedice: praznici su skraćeni i učenici su na mukama.

Eleonora Kalevski i Karlo Greguraš, 7.a

Naše učiteljice u štajku

2020.

DAN RUŽIČASTIH
MANCA
26. 2. 2020.

DAN RUŽIČASTIH

26. veljače 2020. godine u proslavili
smo u ružičastim majicama!

Fašnik

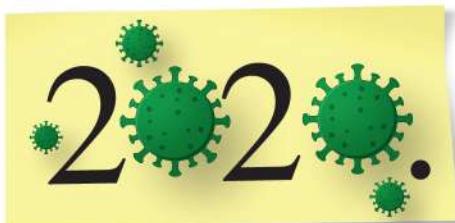
Pametujemo cijelu godinu,
a norimo samo na fašnik!

▼ Maske su bile
raznolike i maštovite

◀ Pobjednička
maska iz 6. c
razreda: Kokice
- Luka Vojnović

Za vrijeme karantene povezani smo virtualno. Našem dragom gradu zajednički smo otpjevali pjesmu.

Virtualni zbor OŠ Ivana Meštrovića

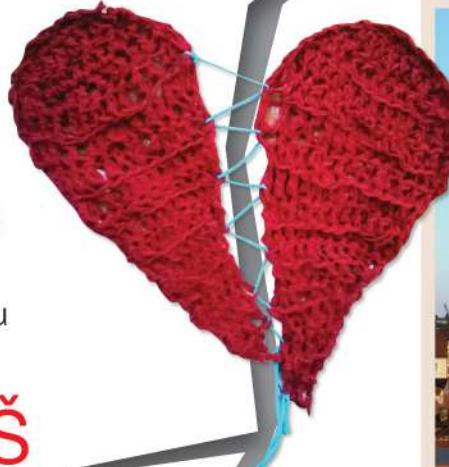
Zbog teških okolnosti uzrokovanih pandemijom i potresom 2020. školske godine nismo bili u mogućnosti organizirati tradicionalnu svečanost obilježavanja Dana škole.

Kako bismo na neki način ipak obilježili naš dan, poklonili smo pjesmu Zagrebu koju smo snimili za vrijeme karantene zajedničkim snagama djece, učitelja i stručnih suradnika.

Izveli smo pjesmu **Tebi, grade moj** hrvatskog pjevača i skladatelja Ive Robića.

Sudjelovali su pojedini učenici od 4. do 8. razreda kao i učitelji. Aranžman, audio i video produkciju napravila je učiteljica glazbene kulture Ines Miletić dok je pratnju na gitari odsvirao naš ravnatelj Milivoj Magerl.

Skeniraj QR kôd i otvori pjesmu na YT

Fotografije učenika Fotografe Meštri

Zagrebu gradu

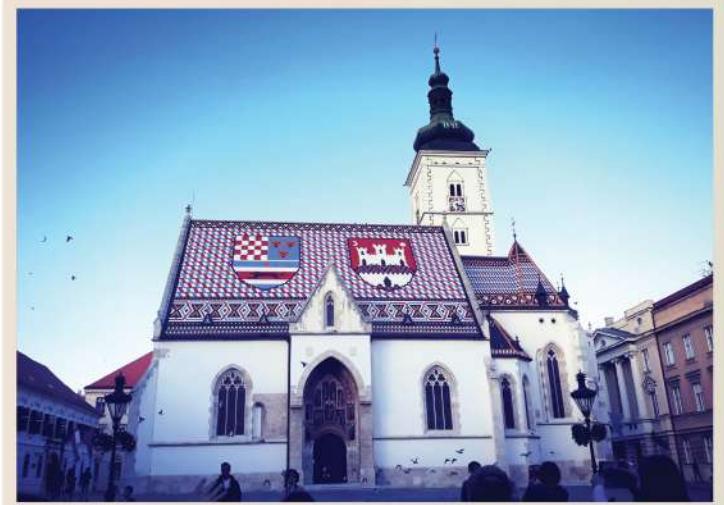
V' Zagreb gradu v'sega ima,
v' Dolcu grincinja za anjpren juhu, da se beštekom jede
cajger v' uru cifru sati pokazuje,
da gospon sa cvikerima i cuckom u cug na vrijeme može uči.

V Naletičevoj pajdaš pajdašu v' posedu ide,
jer onaj u čuzi čkomi jer je furt peneze kral,
pa mu onaj kajzericu nosi.

Mama doma partvišem prašinu čisti,
baka saft za raučak pravi,
a sinek njen iz špajze joj prezle nosi.
sestra špangu v' kosu meće,
a tatek šusteru ide da mu cipele popravi.

Andrija Kuzmić, 7.d

Moj Zagreb

Moj zavičaj je Zagreb grad,
u njemu živi svatko rad.

Kao simbol Hrvatske već stoljećima stoji,
godine svoje u tisućama broji.

Zdanjima starim i modernim se dići,
na pravi europski velegrad sliči.

Ako u prirodi želiš provesti vrijeme,
žičarom se odvezi na Sljeme.

Lijepi ga parkovi i jezera krase,
to su Maksimir, Bundek i Jarun - zna se.

Rijeka Sava kroz Zagreb teče,
na njenim obalama život se kreće.

Na njega još pazi i Medvednica divna,
koja mnoge priče i legende skriva.

Franko Višnić, 3. c

Zagreb nakon potresa, fotografije iz privatnog albuma

PRILOG GLAGOL GLAGOL PRIJESLOG
IMENICA SLAGOL ZAMENICA VEZNIK PALOG
GLAGOL
Kada poželiš odustati pred
kraj, potradi se i onda
uživaj.
vremenska rečenica.

ZAMENICA IMENICA glagol
Ove godine su nas razmazili, glagol
no nećemo glagol nikoga iznevjeriti
sljedeće.

Radovi učenika za vrijeme karantene

Medurazredna suradnja

Ovu školsku godinu započeli smo tako da smo cijelo vrijeme u matičnoj učionici. Dopisivanje pismima između 5. a i 6. a započelo je idejom 6. a oko uređenja učionice hrvatskoga jezika.

Naša medurazredna suradnja započela je izmjenom pisama. Na kraju smo došli do zaključka da bismo trebali napraviti sandučiće u koje bismo ubacivali pisma. Tako naša učionica svakom idejom postaje sve posebnija i veselija. Uskoro ćemo imati kutiju za izgubljeno-nađeno te planiramo ukrasiti bočne stupove i grede glagoljičnim slovima, a pokušavamo osmislići način kako u uređenje učionice uklopliti i popularnu umjetnost (grafite).

Nadamo se da će kada sve dovršimo nakon pandemije svi razredi moći vidjeti našu lijepu učionicu.

Lana Perša i Josip Kovač, 5. a

Idea za pisanje pisama proizšla je iz toga da smo kao i prošle godine željeli ukrasiti učionicu za Božić. Ove godine dijelimo učionicu s 5. a te smo zato htjeli čuti i njihovo mišljenje o ukrasima. Kako bismo olakšali komunikaciju, dosjetili smo se da bismo mogli pisati pisma. Profesorica nas je podržala u toj ideji i sastavili smo prvo pismo te ga ostavili na profesoričinu stolu. Ubrzo smo dobili i odgovor.

Jako nam se svudio ovakav način komunikacije te je naša učenica Nika Sumrak izradila prelijepo poštanske sandučiće. Kako je vrijeme islo, puno smo pisama razmijenili, a svako smo novo pismo s nestrijeljenjem isčekivali. U pismima su predložene mnoge ideje kao što su citat mjeseca, ideje o ukrašavanju stupova i drugih dijelova učionice, kutija za izgubljeno-nađeno, razredna biljka, čišćenje žvakajućih guma ispod klupa...

Neke ideje su ostvarene (sami sandučići, citat mjeseca, kutija za izgubljeno nađeno), dok se za neke još dogovaramo (ukrašavanje učionice, čišćenje žvakajućih guma). Moramo uvijek paziti da ne pretjeramo s idejama kako nam učionica na kraju ne ispadne pretrpana ukrasima. Novo iskustvo u međurazrednoj suradnji bilo je jako korisno. Naučili smo da moramo poštovati i drugo mišljenje, moramo razmisljati o svojim prijedlozima, ideje smo naučili staviti na papir te ih dobro pojasniti.

Moramo priznati da je ponekad bilo stvarno teško dogovoriti se, ali uspijevali smo doći do rješenja. Vjerujem da ćemo i dalje činiti našu učionicu lještom i vrednjom.

Hana Kovačević, 6. a

▲ Učiteljice na fašniku

▲ Maškare u 7. b

▲ Pedagoginja Irina u oblaku

Maškare u 5. b ▶

▲ Maškare u 4. b

▲ 7. d je
osvojio
nagrado
simpatičnosti

Maškare
u 6. a ▶

◀ Maškare
u 5. c

Maškare u školi, iliti unesimo malo šarenila u ovo opće sivilo

Dajemo na znanje i ravnanje; na vaš zahtjev i uz prethodno odobrenje

U UTORAK 16. veljače 2021. pojavile su se **maškare**.

UČENICE I UČENICI osmišljavaju vlastitu masku na SLOBODNU temu ili zajednička NAJ MASKA RAZREDA.

Kao nagradu nudimo: voucher (vaučer) ZA poštedu iliti ispriku od usmenog ispitivanja (rok iskoristivosti do proljetnih praznika) svakoj **maškari**.

Pametujemo cijelu godinu, a norimo samo na fašnik!

▲ Maškare u 4. d

▲ Maškare u dvorištu škole

Maškare u 2. d ▼

MEĐUNARODNI
DAN PREVENCIJE
VRŠNJAČKOG
NASILJA

1.B PROTIV NASILJA!

Nemoj me gurati! To me boli.

Nemojte bacati moje stvari. To nije lijepo!

Sad ćemo ti baciti bocu.

Zašto širite laži i ismijavate nas? To nas vrjeđa.

Zašto mi se rugate i ogovarate me? To me čini tužnom.

Ne mučite ju! To nije lijepo. Zbog toga je nesretna.

Lijepo je pomagati!

Lukas mi je pomogao oko zadaće.

Nema na čemu. Mi ne volimo ogovaranje.

Hvala dečki što niste ružno pričali o nama!

Hvala ti što si mi prijateljica!

Jako si dobar prijatelj. Hvala ti!

Mi smo dobri i iskreni prijatelji. Volimo se lijepo igrati.

OSNOVNA ŠKOLA IVANA MEŠTROVIĆA
24.2.2021.

Svjetski Dan sindroma Down

Dan sindroma Down u našoj se školi obilježava na poseban način već dugi niz godina. Prilika je to da svi učenici osvijeste da se u njihovoј neposrednoj blizini školuje čak šest učenika s Down sindromom, kao i učenici s nekim drugim teškoćama. Svake godine pripremamo različite aktivnosti kako bismo pokazali da „imati kromosom viška“ nije ujedno – i kraj svijeta.

Ove godine, zbog epidemioloških mjera nisu organizirane radionice u kojima učenici iz drugih razreda dolaze u posebni razredni odjel te se upoznaju i druže s učenicima s Down sindromom, ali su se sami učenici predstavili kroz prezentaciju, koju su pogledali svi razredi naše škole. Kroz prezentaciju su ponovili svoja znanja o Down sindromu, odigrali kviz za koji su dobili

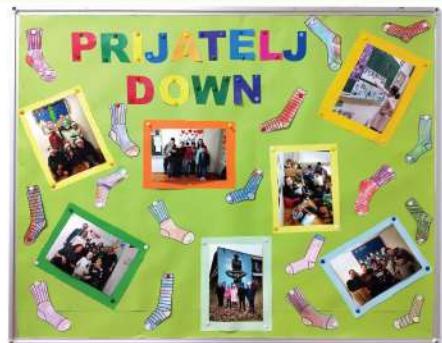
i diplome, ali i upoznali učenike koji su se sami predstavili kroz nekoliko rečenica te, naravno, fotografijama.

Posebno je lijepo bilo čitanje priče „Jan u potrazi za novom obitelji“, koju su zajednički čitali učenici posebnog odjela i Mali volonteri.

Ova aktivnost pokazala je da i učenici s teškoćama mogu ravnopravno sudjelovati u mnogim aktivnostima i tako biti dijelom prekrasnih priča.

Zajedništvo uz podršku pokazali su učitelji, učenici kao i drugi djelatnici škole nošenjem šarenih i različitih čarapa na dan obilježavanja Dana sindroma Down.

Simbol je to različitosti, ali i pripadanja ovih učenika u zajednicu, kod kojih „jedan kromosom viška“ ne da nije kraj svijeta, već je njihov čitav svijet u kojem, zajedno s njima, učimo kako postati bolji ljudi.

Učenici 5. a sudjelovali su na Danu Down sindroma

Ponuda Virtualnog štanda je raznolika.

Eko Meštri: Štand – Virtualni štand – eTwinningTwinSpace

U školskoj godini 2020./2021. Učenička zadruga Eko Meštri pokazala je spretnost u prilagođavanju izazovnim situacijama. Otvorili smo prodaju putem interneta!

Nakon što su se učenici predmete ne nastave uključili u rad sekcije Mladi poduzetnici, izradili su brošuru o djelovanju i načelima Učeničke zadruge Eko Meštri. Plan rada Mladih poduzetnika uključio je niz aktivnosti i pravila koja su za cilj imala uspješnu prodaju proizvoda putem interneta i unaprjeđenje poslovanja naše zadruge.

Učenici su fotografirali sve proizvode koje su ranije proizvele sekcije Eko-art, Iglica, Mali dizajneri, Mali kreativci, Mali ekolozi i Mali vrtlari te su ih u novom ruhu objavili putem aplikacije Padlet (skeniraj QR kod) na novom, Virtualnom štandu. Svaki proizvod je izložen, imenovan i opisan. Učenici su za njih izrađivali oglase i prigodno ih objavljivali na

platformama ClassDojo, Microsoft Teams i Facebook. Time je omogućeno učenicima, roditeljima, učiteljima i široj lokalnoj zajednici da vide čime se bave Eko Meštri te da izabiju lijepo, kvalitetne i povoljne ekološke i uporabne proizvode za sebe i svoje bližnje.

Posebne pohvale za doprinos radu naše zadruge zasluzio je Leon Antolić (6. a). Privukao je veliku pozornost svojim anketama, zabavnim kvizovima znanja i domišljatim oglasima. Učenik Matija Dukić (6. d) pokazao je u detaljnoj analizi poslovanja zadruge da su kupci zadovoljni s kupljenim proizvodima, da se podjednako koriste načini dostave proizvoda – predaja osobno učeniku ili kupcu na porti, savjetovao je koje bi proizvode treba-

lo dodatno proizvoditi, a koji nisu traženi te je predlagao korekciju cijena proizvoda kada se nisu prodavali. Njegova finansijska analiza pokazala je da su Eko Meštri u periodu od prva tri mjeseca prodaje putem Virtualnog štanda ostvarila višestruku finansijsku dobit u odnosu na tradicionalne načine prodaje.

Učenica Linda Nujić (6. d) sudjelovala je u izradi Facebook stranice Učenička zadruga Eko Meštri i kvizova znanja za potrebe 18. smotre učeničkih zadruga Grada Zagreba. Redovito je, koristeći se modernim tehnologijama i zabavnim sadržajima, iznosila nove ideje za privlačenje pozornosti kupaca. Sestre Darija i Lucija Franetović svojom su beskrajnom kreativnošću i rukotvorinama razveselile brojne prijatelje i privukle nove kupce.

Učenička zadruga Eko Meštri i dalje uči, raste, unaprjeđuje svoje poslovanje, njeguje timski duh, međusobno uvažavanje i suradnju, reciklira, sudjeluje u humanitarnim akcijama i veseli se svakom novom izazovu.

Helena Mađer, učiteljica

Skeniraj QR kod
i posjeti naš
Virtualni štand!

Valentino

Sretuo
Valentino
žele vam Eko
Meštri!

Provjerite Valentinovo s
bliznjima i darujte ih našim
proizvodima.

Posjetite naš Virtualni štand:

[https://padlet.com/ekomestri/
Sbz2bjeq7tw7xbs](https://padlet.com/ekomestri/Sbz2bjeq7tw7xbs)

Oglas za promociju proizvoda

**EKO
MEŠTRI**

uzvraćaju
udarac
koroni...

18. smotra učeničkih zadruga Grada Zagreba 24. – 28. svibnja 2021.

Osnovna škola Ivana Meštrovića i Učenička zadruga Eko Meštři dobili su čast kao škola domaćin u suradnji s Hrvatskom udrugom učeničkog zadrugarstva (HUUZ) organizirati 18. smotru učeničkih zadruga Grada Zagreba.

Smotra je događaj koji se svake godine tradicionalno odvija na otvorenome prostoru. Zagrebački Zrinjevac najljepše je moguće mjesto za ovakav svečani događaj. Zadrugari na štandovima predstavljaju svoje proizvode, načine izrade proizvoda i posebnosti svojih učeničkih zadruga, a sudionici, turisti i usputni prolaznici promatraju, slušaju, pjevaju i kupuju raznovrsne kreativne proizvode koje su pod vodstvom svojih učiteljica i učitelja izradile vrijedne ručice malenih i malo većih učenika.

Ovogodišnja smotra predstavljala je veliki izazov svim sudionicima jer se zbog datih okolnosti po prvi puta morala odvijati u online okruženju, na platformi eTwinningTwinSpace.

U Gradu Zagrebu u odgojno-obrazovnim ustanovama, osnovnim i srednjim školama djeluje preko 70 učeničkih zadruga.

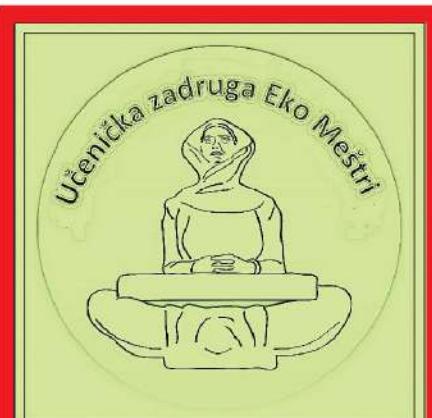
Zadruge koje su se prijavile za sudjelo-

vanje na smotri u petominutnom videu su predstavile proces izrade proizvoda s kojim su se natjecale na smotri. Naša zadruga predstavila je izradu pomalo zaboravljene društvene igre Mlin. Koristeći prirodne materijale i žarke boje, privukla je brojne ljubitelje ove zabavne igre i zadruzi osigurala nove kupce. Učenici sudionici mogli su tijekom petodnevнog trajanja smotre naučiti nove tehnike izrade kreativnih proizvoda, igrati igre i natjecati se u znanju rješavajući zabavne kvizove o zadrugama i zadrugarstvu. Učitelji i posjetitelji

mogli su sudjelovati na predavanjima i radionicama te razmjenjivati svoja bogata iskustva u radu u učeničkim zadrugama.

Učenička zadruga Eko Meštři i zadruge pobjednici 18. smotre učeničkih zadruga Grada Zagreba predstavljat će naš grad na 33. smotri učeničkih zadruga Republike Hrvatske u listopadu 2021. godine.

Helena Mađer, učiteljica

Učeničku zadrugu Eko Meštři čini sedam sekcija. Eko-art, Iglica, Mali dizajneri, Mali ekolozi i Mali kreativci bave se proizvodnjom ekoloških i uporabnih predmeta. Mali vrtlari uređuju školski vrt, a Mladi poduzetnici fotografiraju sve proizvode i plodove, izrađuju i objavljaju oglase, vode online prodaju te analiziraju i unaprjeđuju poslovanje zadruge. Ručno izrađena društvena igra Mlin simbolizira sve naše vrijednosti – očuvanje okoliša, kreativnost, zajedništvo i poduzetništvo.

Fotogrupa Meštri

Početci rada fotogrupe škole vezani su uz početke rada tadašnjeg Školskog lista Zdenac i otvorenja škole, 1969. god. Nekadašnji Fotoklub je objavljivao fotografije u rubrici Foto-poligon gdje stoji:

...Svaki član je svladao rukovanje fotoaparatom te negativnu i pozitivnu obradu... Pokušavamo i sa radom na umjetničkoj fotografiji. No tu prestaje tehnika, a počinje umjetnost, tu nije do-

voljan rutinski rad, treba steći osjećaj za lijepo. U prvom redu treba tražiti motive. U potrazi za motivima često smo odlazili na Savu pa i u Pionirski grad, a zadržavamo se i u interijerima. Od najboljih radova kanimo napraviti izložbu na kraju školske godine... Članovi foto-kluba. Imamo foto-klub. Zdenac. Šk. god. 1969./70. god. I/br.2. str.31.

Danas se Fotoklub obnavlja u šk. god. 2017./18., okupljajući nekoliko

entuzijastičnih učenika koji vole fotografiju na inicijativu prof. Kristine Dilice kao i prof. Igore Naglića. Aktivnosti i rad grupe su tek u začecima.

Dosadašnje fotografije učenika sudjelovale su na natječajima na kojima su bile nagrađene, o čemu je bilo riječi u prošlim brojevima Meštri. Uspjeh grupe bio je u stvaranju fotografija za izdavanje kalendarja s motivima Zagreba i izložba u Knjižnici Staglišće

Fotografije učenika fotogrupe

s Meštrovićevim spomenicima.

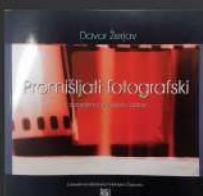
Problem s kojim se susreće Fotogrupa je nedostatak zainteresiranih učenika koji bi svoje vrijeme izdvjili za aktivnosti i zadatke grupe. Moramo spomenuti, najaktivnije članice ove grupe, a to su Hela Bilač i Ina Gabrić iz 8. d razreda koje uskoro napuštaju osnovnoškolsko školovanje te se nadamo novim zainteresiranim petašima koji će nas

pratiti sve do osmog razreda kao i ostalim učenicima.

Do sada su ostvarene edukacije, radionice, gostovanja fotografa, posjeti izložbama... Sve je lijepo krenulo, a onda u 2020-oj se dogodio zastoj zbog situacije koja nas je zadesila. Kada se otvore mogućnosti, u planu su razne aktivnosti kao što su: radionice u prirodi, nabava kvalitetnije opreme, organizacije izložbi...

FOTOGRAFIJA – (foto- + -grafija= pisati svjetлом), hrvatska riječ svjetlopis, postupak je dobivanja trajne slike objekta djelovanjem svjetlosti na fotoosjetljivu podlogu.

- Fotografija ima važnu ulogu u komunikaciji jer prenosi informacije, zato kažemo fotografija govori više od tisuću riječi.
- Fotografija je sredstvo komunikacije.
- Fotografijom izražavamo svoju kreativnost i pokazujemo maštvitost.
- Fotografija je vizualna komunikacija
- Za fotografiju je važna kreativnost kojom stvaramo jedinstveno djelo koje će oduševiti publiku.
- Fotografijom ostvarujemo vezu između pošiljatelja i primatelja.

Što je fotografija?

CAMERA OBSCURA (lat. – mračna kutija) preteča moderne fotografske kamere – ima malenu rupicu kroz koju prolazi svjetlost pa se na suprotnom bijelom zidu projicira naopaka slika.

PRVA FOTOGRAFIJA – izumio francuski izumitelj Nicéphore Niépce 1827. g. pomoću camere obscure i polirane cinčane ploče presvučene tankim slojem asfalta.

DAGEROTIJSKI FOTOAPARAT

Izumio ga je 1837. J. Daguerre u suradnji s N. Niépceom (1765.–1833.), potom ga sam usavršio. Dagerotipija – prvi praktički primjenjiv fotografiski postupak za dobivanje trajne slike.

PRVI PORTRETI

– nastali sredinom 19. stoljeća, slike na bakrenim pločama s tankim slojem srebra.

KALOTIPIJA – postupak koji je 1841. g. patentirao W. F. H. Talbot poslije nazvan talotipija, a znači postupak kojim se slika u kameri bilježi kao negativ, a zatim kemijskim procesom nastaje pozitiv, odnosno fotografija.

ANALOGNA FOTOGRAFIJA

- snimanje pomoću filma*
- (filmski SLR fotoaparat).

DIGITALNA FOTOGRAFIJA

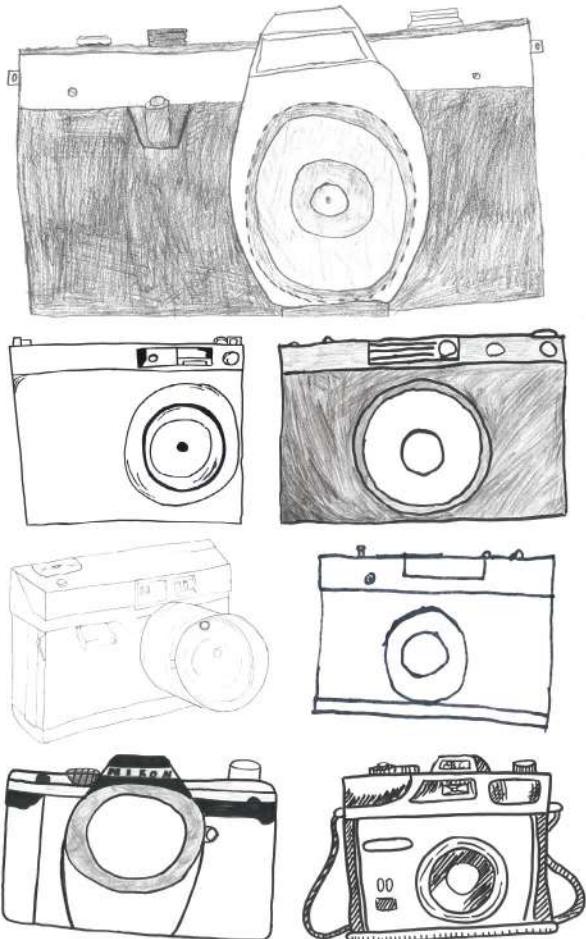
- snimanje pomoću fotoosjetljivoga senzora
- pohranjuje se na neki digitalni medij (memorijska kartica, USB flash memorija, tvrdi disk), ali može se ispisati ili razviti i na papir (digitalni DSLR fotoaparat).

* Film – prozirna plastična vrpca koja na sebi ima tanke premaze kemikalija osjetljive na svjetlost na kojoj nastane fotografija.

Prošlo je točno 180 godina otkako se u Hrvatskoj prvi puta spomenula fotografija!

6. travnja, prije 180 godina, u Danici Ilirskoj je objavljen članak o "najznatnijem odkritju" – o otkriću procesa koji je kasnije dobio ime fotografija. (Danica Ilirska, godina V., broj 14, Subota 6. travnja 1839.)
1839. godina se smatra početkom nastanka fotografije.

TEMA BROJA: FOTOGRAFIJA; POVIJEST FOTOGRAFIJE

Učenički crteži fotoaparata

CITATI O FOTOGRAFIJI

„Fotografija ljudima pomaže vidjeti.“

Berenice Abbott

(američki fotograf, 1898.-1991.)

„Fotografirajući lice, fotografiramo dušu iza njega.“

Jean-Luc Godard

(francusko - švicarski redatelj, 1930.-2010.)

„Portreti koje sam snimio više govore o meni nego o ljudima koje sam fotografirao.“

Richard Avedon

(američki fotograf, 1966.)

Podatke iz navedenih izvora prikupile učenice 8. d razreda:
Hela Bilać i Ina Gabrić

- IZVORI: Žerjav, Davor. 2019. Promišljati fotografski. Edukativna biblioteka Fotokluba. Čakovec.
- 100 izuma koji su promijenili svijet: briljantna postignuća koja su oblikovala naš život. 2016. Profil. Zagreb.
- Mrežni izvori: Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanie. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. Pristupljeno 26.3.2021.
Glas Istre: <https://www.glasistre.hr/kultura/danas-je-hrvatski-dan-fotografije-prije-180-godina-u-danici-ilirskoj-prvi-put-spomenuto-najznatnije-od-kritike-585197> (26.3.2021.)

Sudjelovanje na radionici o povijes

Hrvatski državni arhiv su u četvrtak, 5.12. 2019. god. posjetile članice Foto-grupe Hela i Ina iz 7. d raz. i nekoliko učenika iz 7. c razreda te su se upoznali s poviješću nastanka fotografije.

Povod ovom posjetu je obilježavanje 180. godina od nastanka prve fotografije i aktivnosti vezane uz Fotogrpu. Na zanimljivom predavanju u ateljeu, saznali smo povijesnim fotografskim procesi-

Astronomska fotografija

① Mjesec – snimljeno
10.11.2019.

Kako postati astronom amater

Koliko ste puta bili na nekoj neosvijetljenoj plaži i navečer se zagledali u nebo? Sigurna sam da je većina vas uživala u pogledu. A možda vas je zanimalo i kako postati astronom, ili barem astronom amater?

Današnje svima dostupne tehnologije poput fotoaparata i kućnog računala sasvim su dovoljne da postanemo astronomi amateri. Dovoljno je uzeti digitalnu kameru i u nenaseljenom ili barem ne jako osvijetljenom mjestu uperiti kameru u nebo ili u Mjesec i snimiti nekoliko fotografija.

Fotografije je dovoljno prebaciti na kućno računalo. Oni koji pažljivije gledaju mogu vidjeti da je Mjesec išaran kraterima, planinama i tamnim područjima koja

su stari astronomi nazvali morima (fotografije 1 i 2).

Fotografiranjem Mjeseca fotoaparatom postavljenim na stativ u jednakom vremenskom razmacima moguće je vidjeti i pomake Mjeseca, odnosno njegovo gibanje. Ako fotografiramo Mjesec u razmacima od tjedan dana dobiti ćemo podatke potrebne za proučavanje mjesecnih mijena.

Naravno, osim Mjeseca, na isti način moguće je snimati i druge pojave na nebu. Morate priznati, zar ne biste voljeli snimati prolazak kometa ukoliko bi bio vidljiv sa Zemlje?

Drugim riječima, uz malo želje i volje, korištenjem digitalnog fotoaparata moguće je prikupiti mnoštvo podataka koji vam mogu omogućiti da postanete astronom amater.

A tko zna, možda jednog dana netko od nas postane i pravi astronom.

Leona Ozimin Ptček, 7. b

② Mjesec – snimljeno
11.12.2019.

Astronomska fotografija - primjena fotografije na snimanje nebeskih tijela uz pomoć dalekozora.

IZVOR: [HTTPS://PROLEKSIS.LZMK.HR/9727/](https://proleksis.lzmk.hr/9727/)

ti fotografije

ma počevši od dagerotipije pa sve do suvremenih fotografija u boji. Na ovoj radionici imali smo priliku upoznati i isprobati neke od najstarijih fotoaparata s kojima smo se fotografirali.

Tošo Dabac - najznačajniji hrvatski fotograf 20. stoljeća

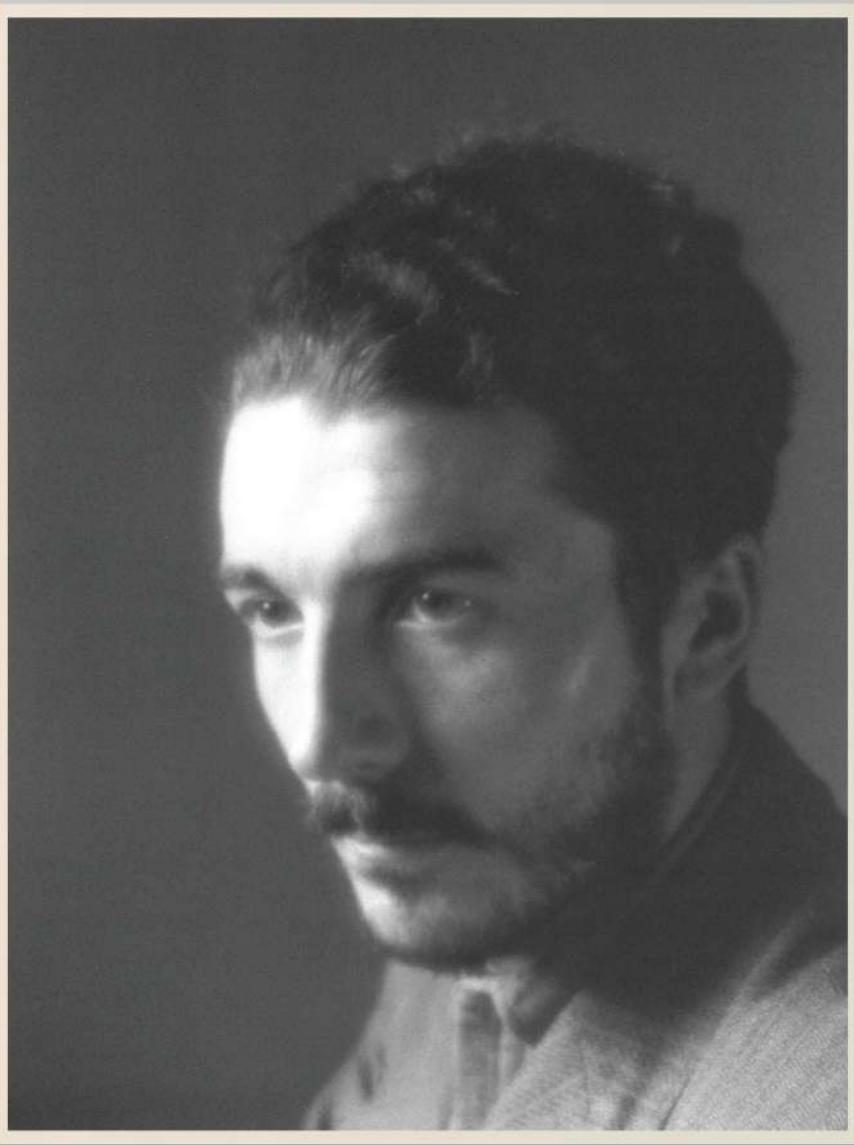
U cilju da što bolje upoznaju velikana hrvatske fotografije Tošu Dabca, učenici osmih razreda imali su dana 25. veljače 2020. godine nastavni sat povijesti u knjižnici. Zadatak je bio povezati povijesne događaje iz prve polovine 20. st. i njihov utjecaj na kulturu u Hrvatskoj i početke razvoja socijalne fotografije. Analizirali su fotografije iz ciklusa *Ljudi s ulice* i *Ulice grada Zagreba* te ih smjestili u povijesni kontekst vremena u kojem su nastale.

Život i djelo Toše Dapca

- rođen je 1907.- 9. svibnja Nova Rača, Bjelovar, umro 1970.g Zagreb
- završio Klasičnu gimnaziju i Pravni fakultet
- počeo je fotograrirati s 22 godine kada je dobio prvi fotoaparat
- hrvatski fotograf priznat u svijetu
- jedan od najplodnijih hrvatskih fotografa, snimio preko 200.000 fotografija
- utemeljitelj moderne umjetnosti fotografije, osnivač Zagrebačke škole umjetničke fotografije
- bio je prvi doživotni počasni predsjednik Fotokuba Zagreb
- snimao omiljenim Rolleiflexom
- predstavnik socijalnog smjera u hrvatskoj fotografiji, snima ulične motive, portrete građana, folklor...
- šef propagande 1928.-1932. god. u Metro Golden Mayer
- remek djelo - ciklus fotografija *Ljudi s ulice, Bijeda* - prikazan težak život ljudi u Zagrebu 1930-tih godina kada je vladala ekonomска kriza.

Autoportret, 1933. g ▶

Analiza fotografija i dojmovi učenika

Grupni rad učenika osmih razreda u šk. godini 2019./20.

Drago mi je da je fotografirao život s ulice i ljudi s dna društvene ljestvice jer vidim da uvijek može biti i gore.

Laura Wintersteiger, 8. b

Slikao je grad Zagreb, inspiracija su mu bili siromašni ljudi na ulici.

Rafael Križančić, 8. d

Smatram da su zanimljive Tošine fotografije iz razloga što danas znamo i prepoznajemo kako je prije mnogo godina izgledao naš grad Zagreb.

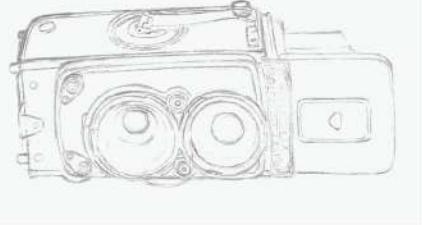
Lea Posavec, 8. a

Fotograf koji je uspio u doba Velike ekonomске krize.

Anja Gabrić, 8. c

Fotografije koje je Dabac slikao su pouzdane jer prikazuju surov i realan život ljudi u Velikoj gospodarskoj krizi.

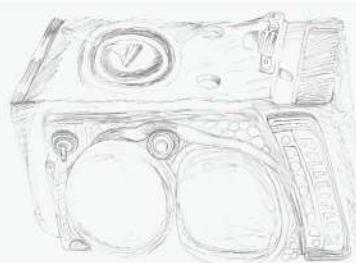
Ema Strbad, 8. b

Lorena Dujić 8. b ▲

Zanimljivo je gledati grad u kojem živiš kakav je bio prije i kakav je danas. Zagreb je uvijek bio lijep ali stanje u njemu nije uvijek bilo isto, depresija i glad su vladali tih godina. Smatram da je važno spoznati prošlost našeg grada.

Tara Đudarić, 8. d

Sara Ivanović 8. b ▲

Trebamo proučavati prošlost. Ne smijemo zaboraviti kako je bilo prije.

Marija Marjanović, 8. d

Zanimljivo je vidjeti kako je nekada izgledao grad Zagreb. Njegove fotografije u nama mogu pobuditi razne emocije.

Magda Peša, 8. d

Čistači snijega, 1941. g.

Fotografija pokazuje tadašnju važnost održavanja gradske čistoće. Zbog gospodarske krize ljudima je bio potreban posao koji je plaćen.

Mateo Držanić, 8. d

Radi gospodarske krize ljudi su bili toliko jadni i siromašni da su se prihvatali bilo kojeg posla kako bi prehranili svoju obitelj.

Rafael Križanić, 8. d

Prosjakinja s djetetom, 1933. g.

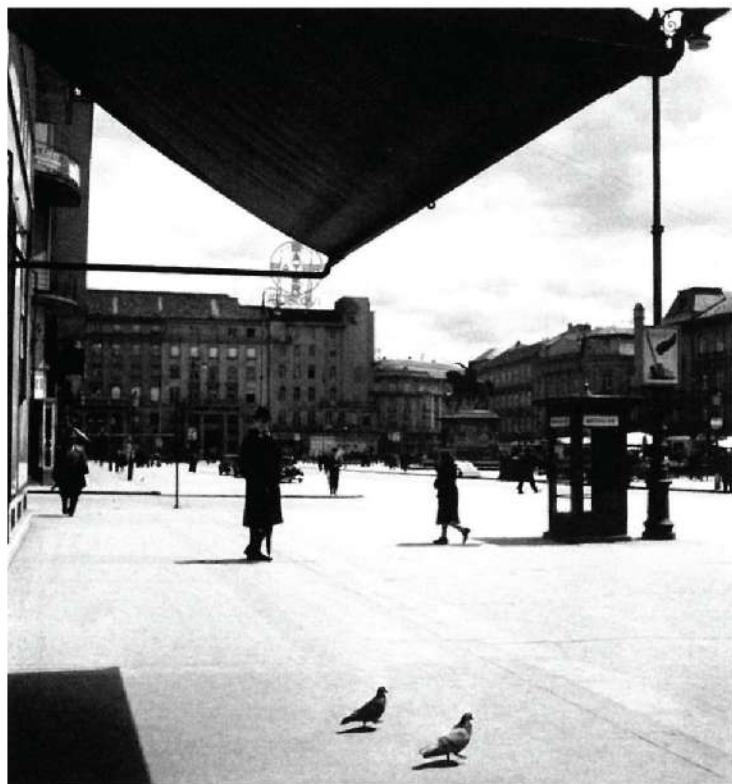
Dabac je ovom fotografijom želio prikazati realan život u to doba što me je privuklo i zato ju smatram zanimljivom jer putem nje mogu vidjeti kakav je bio život ljudi, vidim nezaposlenost i siromaštvo 30-tih godina. Mislim da je vrijedno zapisati zainteresiranost Toše Dabca za vanjski svijet i ljude oko sebe te ustrajnost u prikazu realnosti u rađanju fotografije.

Nika Katanica, 8. c

Analiza fotografija

Fotografija nosi umjetničku vrijednost, osvrće se na malog čovjeka i njegovu svakodnevnicu...

Trg bana Jelačića, oko 1935. god.

Ova fotografija horizontalne kompozicije nosi umjetničku vrijednost, osvrće se na malog čovjeka i njegovu svakodnevnicu jer prikazuje bijedu u Zagrebu 1935. god. Vrlo malo ljudi može se vidjeti na glavnom zagrebačkom trgu. Oni koji su ipak na ulicama, odijevaju se na način tipičan za 30-te god. crni kaputi, tamne cipele i crni zaobljeni šeširi kratkog oboda.

Leo Glavaš, 8.b

Cilj Toše Dabca je bio da prikaže svakodnevnu rutinu običnih ljudi koji se trude preživjeti svaki dan kroz gospodarsku krizu.

Nikola Medvinić, 8.b

Čovjek pred crkvom, 1933. g.

Čovjek moli Boga da kriza završi, mnogi su ostali bez posla i domova te nastupa siromaštvo i glad. Fotografija prikazuje ozbiljnost i realnost industrijske krize.

Lara Šetka, 8.b

>>

Majka i dijete, 1933. g.

Smatram da je važno što je Tošo Dabac fotografirao jer je time pokazao kritično stanje u Hrvatskoj posebno u Zagrebu tijekom gospodarske krize 30-tih god. 20 stoljeća. Vidimo mnogo tužnih ljudi koji beznadno sjede na pločnicima, majka nema privatnosti niti higijene za sebe i svoje dijete. Radnici su prljavi i izmoreni te nemaju niti za osnovne životne potrebe, također nisu dovoljno plaćeni.

Magdalena Jurišić, 8. d

Frankopanska ulica, oko 1939. god.

Na fotografiji se lijepo vidi koliko je život prije bio jednostavniji s manje automobila, a zima je imala snijeg. Vrlo je dobro prikazana minimalističnost, neimaština te ljudi koji nisu toliko po ulicama te samo oni koji moraju izlaziti iz kuće tijekom zime.

Anja Gabrić, 8. c

TEMA BROJA: FOTOGRAFIJA; HRVATSKA FOTOGRAFIJA

Izložba „79 godina atelijera Dabac u Ilici” u sklopu 11. dani fotografije Arhiva Tošo Dabac u galeriji Muzeja suvremene umjetnosti u Zagrebu

Izvori teksta i preuzetih fotografija:
Tošo Dabac: Zagreb tridesetih godina.
Muzej suvremene umjetnosti: Arhiv "Tošo Dabac": Grad Zagreb, 2009.;
Povijest grada Zagreba [urednici Ivo Goldstein, Slavko Goldstein]; Zagreb: Novi Liber, 2012. sv.2.

Mnoga su djeca prosila kako bi preživjela dan...

▲ Posjet izložbi, 6. 12. 2019. g.

Djetinjstvo, 1933. g.

Zbog sloma na Newyorkškoj burzi koji je doveo je do potpunog sloma gospodarstva SAD-a koji je utjecao je na ljude diljem svijeta, mnogi su izgubili svoje domove, odnosno imovinu. Posljedica su bile velika nezaposlenost, siromaštvo, bolesti, inflacija, glad. Mnoga su djeca tijekom cijelog dana gladovala, prosila kako bi preživjeli dan.

Laura Wintersteiger, 8.b

▼ Fotografska oprema Toše Dabca, (fotografije Hela i Ina, 8. d)

TEMA BROJA: FOTOGRAFIJA; FOTOAKTIVNOSTI

Fotoradionica „Od kemograma do maski“

Učenice fotogrupe škole te nekoliko učenika iz posebnog razrednog odjela sudjelovali su na fotoradionici „Od kemograma do maski“ u prostorijama Hrvatskog fotosaveza u subotu 1. veljače 2020.god.

Program radionice obuhvaća upoznavanje s osnovama kemijske osjetljivosti fotopapira na svjetlo i kratko predavanje o pokladnim običajima naših krajeva pod vodstvom gđe Zlate Medak, učenici su izrađivali maske. Uz prilagođeni program, učenici iz posebnog razrednog odjela radili su aplikacije bojom na platnenim torbama.

Posjet Muzeju grada Zagreba

U nastojanju da što bolje upoznamo početke razvoja hrvatske fotografije, učenice fotogrupe posjetile su 5. ožujka 2020. god. Muzej grada Zagreba koji sadrži fotografске zbirke kao i fotoopremu.

Vođeni stručnim vodstvom kroz cijeli postav muzeja, krenuli smo od antičkog doba te došli do suvremenog doba i odjela na kojem smo se najviše zadržali, a to je Zbirka fotografija i foto opreme.

Razgledali smo prve fotoreportaže o našem gradu, dokumentarne fotografije raznih događanja, vidjeli smo razne fotoaparate iz prošlosti i prvi foto atelijer te umjetničke fotografije Marije Braut.

Na kraju posjetili smo stan u Demetrovoj ulici gdje smo imali priliku vidjeti Memorijalnu zbirku dr. Ivana Ribara i istaknute slikarice i

pjesnikinje Cate Dujšin-Ribar koja je vrijednu zbirku slika, skulptura i različitih predmeta umjetničkog obrta darovala Muzeju.

▲ Memorijalan stan slikarice i pjesnikinje Cate Dujšin-Ribar

Nova hrvatska fotografija: Igor Ilić, iz serije „Generacija Y“ (2013.)

Igor Ilić je mladi, hrvatski, suvremenih fotograf. Nedavno je završio Akademiju dramskih umjetnosti, Odsjek za fotografiju. Sam autor pripadnik je generacije Y milenijalaca, što je tema njegovog prva ciklusa fotografija.

Fotografija preuzeta: Ilić, Igor. Iz serije „Generacija Y“. URL: <https://www.kulturpunkt.hr/content/nova-hrvatska-fotografija> (pristupljeno 31.3.2021.)

Generacija Y ili milenijalci (milenijalska generacija) osobe su rođene između 1980. i 2000. Opisuje ih se kao lijene, razmažene, besposlene osobe okrenute prema materijalizmu tj. stvarima koje ih okružuju. Kaže se da su odgajani u „one koji mogu sve postići“ i da su puni samopouzdanja. No, je li to zapravo tako? Jesu li to samo predsude ili pak stvarnost? Što nam je autor, pripadnik te generacije, htio kazati? Kako bi saznali odgovore na ova i još mnoga druga pitanja pronađite fotografije u njegovoj fotografskoj knjizi naziva „Fake it until you make it“.

A kako sam ja doživjela jednu od njegovih fotografija pročitajte u nastavku.

Caravaggio, A boy with the basket

Tamna atmosfera. Iz mističnog prolaza dolazi tračak svjetla. Zidovi prekriveni tapetama i na njima dvije slike čije motive ne možemo dokučiti. U centru fotografije nalazi se mlađa muška osoba. Izgleda umorno, pomalo pijano i nesvesno događanja oko sebe, ošamućeno. Kosa mu je rašču-

pana, oči natečene, a iz usta mu curi slina kao malom djetetu dok spava. Bijela, razderana majica prekriva mu trup. U rukama drži stare, deformirane

limenke piva, nekakve plastične boce i čaše. Vjerojatno je bio organizator ludog tuluma na kojem se puno pilo i zabavljalo. Digao se u podne, nije raz-

Bojan Mrđenović, ciklus fotografija *Jadranske razglednice*

Sunce obasjava hotel koji nije obasjan ljudima

Kako bih što bolje opisala i dočarala izabrano fotografiju napuštenog hotela, zatvorenih očiju unosim se u fotografiju i vidim da je nekada hotel bio prepun ljudi, no danas to više nije. Ispred hotela se nalazi velika palma s puno drugačijih boja, vidim puno zelenih pašnjaka i sivih ogoljenih stijena. Nebo je tamne boje i naglašava fotografiju.

grnuo zavjese i bacio se na pospremanje neurednog stana i prikupljanje otpada. To je ona doslovna strana fotografije koju vidim, no postavlja mi se pitanje je li to sve? Samo neki pijani mladić koji se pokušava dignuti na noge?

Po meni ima još nečega u tome, a za to su ključni drugi faktori. Fotograf je milenijalac za koje ljudi imaju mnogo prepostavka, pa prikazuje li možda fotografija baš to. Drugu stranu tih ljudi milenija kroz prepostavke naše okoline.

Ovo je možda izmučeni mladić koji se silno trudi postati obrazovani i ugledni čovjek koji je bio pod tolikim pritiskom da se morao opustitis prijateljima.

Prikazuje li fotografija mladića koji se pokušava opustiti nakon napornih radnih dana, nakon uloženog truda u neki projekt ili učenje za odlične ocjene na ispitima? Ovaj otpad možda su stvari pomoći kojih je pridonio radu, a ova tama nam kazuje koliko je okolina to cijenila?

Ili je to ipak mladić koji je sklon piću i druženjima, živi u uvjerenju da je najbolji, da će promijeniti svijet, imati svaku curu koju poželi i uvijek biti frajer, samo što je sada u onom „gdje sam ja“ stanju.

Nikad se ne zna jesu li naše pretpostavke točne. To može samo autor ove fotografije znati.

Ema Kovačević, 8. a

Projekt "Jadranske razglednice" terensko je fotografsko istraživanje propalih hotelskih kompleksa duž Jadranske obale (Kupari, Plat, Kravica, Primošten, Jelsa i Malinska). Hoteli koji su podignuti kao rezultat društvenog planiranja gdje je turistički odmor trebao biti dostupan svim društvenim slojevima, sada se nalaze u procesu prelaska iz društvenog u privatno vlasništvo.

Hotel je star, ruševan, pun prašine... Sunce obasjava hotel koji nije obasjan ljudima. Ali to nije jedni hotel već samo jedan u nizu zastarjelih i zapuštenih hotela na obali Jadranskog mora.

Bilo bi lijepo kada bi se svi ti hoteli obnovili i pružili turistima najbolju uslugu. Mislim da bi to dodatno pojačalo hrvatski turizam.

Naia Radavić, 8. c

Bojan Mrđenović, serija fotografija Budućnost

Tko zna što nas čeka u budućnosti

”**B**udućnost”, naziv je serije od petnaestak fotografija mladih hrvatskog fotografa Bojana Mrđenovića. Fotografije su vrlo zanimljive jer prikazuju zastarjele i više neuporabljive kuće i zgrade te nas potiču da pokušamo vidjeti prošlost tih građevina.

Ono što ima je zajedničko cijeloj seriji je natpis *budućnost*. Svidjela mi se prva fotografija jer ima puno detalja, velika je i slikana iz pravog kuta. Na prvu mi zgradu liči na kafić u sklopu neke zgrade ali možda se varam. Kada malo bolje pogledam primjećujem da je ulaz zgrade ograđen drvenim tablama. Ali zašto? Možda da ljudi ne bi ulazili jer postoji opasnost od rušenja.

Ispred zgrade se nalazi i cvijeće ograđeno zelenim grmljem. Netko tko ga je tamo posadio zasigurno nije htio da zgrada upropasti izgled naselja, a možda je ta zgrada bila prekrasna samo što se dogodio požar ili je jednostavno zastarjela jer je nitko nije htio održavati.

Fotografije iz serije „Budućnost“ prikazuju napuštene prostore trgovackog poduzeća istoimenog naziva, osnovanog 1954. godine sa sjedištem u Pakracu. Poduzeće je, do devedesetih godina, imalo više od pedeset samoposluga u Pakracu, Lipiku i okolnim selima, no rat, porače i tranzicijski procesi pretvorili su lokale "Budućnosti" u ruševine.

Ima jako puno razloga... no, vratimo se izgledu. Zgrada je sama po sebi zanimljivo građena: zahrđali balkoni bez vrata kroz koje se može vidjeti unutrašnjost, uglavnom ruševine... koje je čine manje atraktivnom, a nekim kao npr. meni, veoma je specifična.

Ne vrijedi reći da je zgrada ružna jer tko zna kakvu je ona ulogu imala u prošlosti.

A sada na kraju kada ipak malo razmislim i odgovorim na pitanje : „što je fotograf time htio postići?“ Imam svoje mišljenje... većina ljudi gleda na budućnost kao nešto predivno i zabavno, razvijena tehnologija: leteći auti, roboti i slično. A što ako budućnost neće biti takva, a znamo za trenutačni veliki problem u svijetu, onečišćenje.

Možda nam sudbina leži u starijim zgradama i napuštenim gradovima, a uzrok su ljudi... tko zna što nas čeka u budućnosti, nisam ja ta koja sudi.

Lucija Kovač, 8. b

Nakon mjesec dana rada kao fotoreporter znao sam da u životu ne želim ništa drugo raditi

Davor Puklavec, otkrio nam je kako je izgubio cijelu školsku godinu da bi se školovao za fotografa te kako je kasnije postao fotoreporter. O zanimljivostima i opasnostima posla pročitajte u nastavku.

● Gdje ste se školovali i kako ste odlučili da se želite baviti fotografijom?

Želim biti fotograf, ta odluka je pada u 3. razredu Elektrotehničke škole Končar kada sam tražio da se prebacim u Obrtničku školu, smjera fotograf. Tadašnji ravnatelj te škole mi je odgovorio da to više nije moguće jer sam već 3. razredu, a prebacivanje u drugu školu može se samo do 3. raz. nakon čega sam odgovorio da mi nije problem pasti razred i izgubiti jednu godinu samo kako bi si ispunio želju

da budem fotograf. Ravnatelj me u čudu gleda i veli pa teoretski možeš pasti razred, ali razmisli da li ti je to baš pametno.

I tako sam ja „pao“ razred i ponovo upisao 3. razred ali u Obrtničkoj školi.

● Na koji način ste došli do posla fotoreporter i za koje ste novine do sada radili?

Nakon kratkog rada u fotostudiju koji me baš nije oduševljavao, u autobusu sam sreo prijatelja i rekao

mu da tražim drugi posao. On mi je pomogao da me prime na razgovor u tadašnjem vrlo popularnom tjedniku Arena i nedugo zatim, počeо sam tamo raditi. Nakon mjesec dana rada kao fotoreporter, znao sam da u životu ne želim ništa drugo raditi jer je taj posao stvarno za poželjeti. Kasnije sam prešao u Novine 24 sata, a potom u Agenciju Pixsell te sada radim za sve novine i portale Styrie te mnoge druge klijente.

● Bavite se reportažnom fotografijom, možete nam reći što je zanimljivo u tome poslu i je li bitno za taj posao da budete prvi na mjestu događanja?

Da, bitno je snimiti događaj ali i sve ostalo: koncerti, crne kronike; poplave, požari, sport; utakmice, press konferencije... letiš, ploviš... voziš se svačime... samo da snimiš dobru fotografiju, sve što izađe u novinama ide nama u opis posla. Zanimljivo je to što je na neki način nepredvidivo jer ne znaš što te čeka.

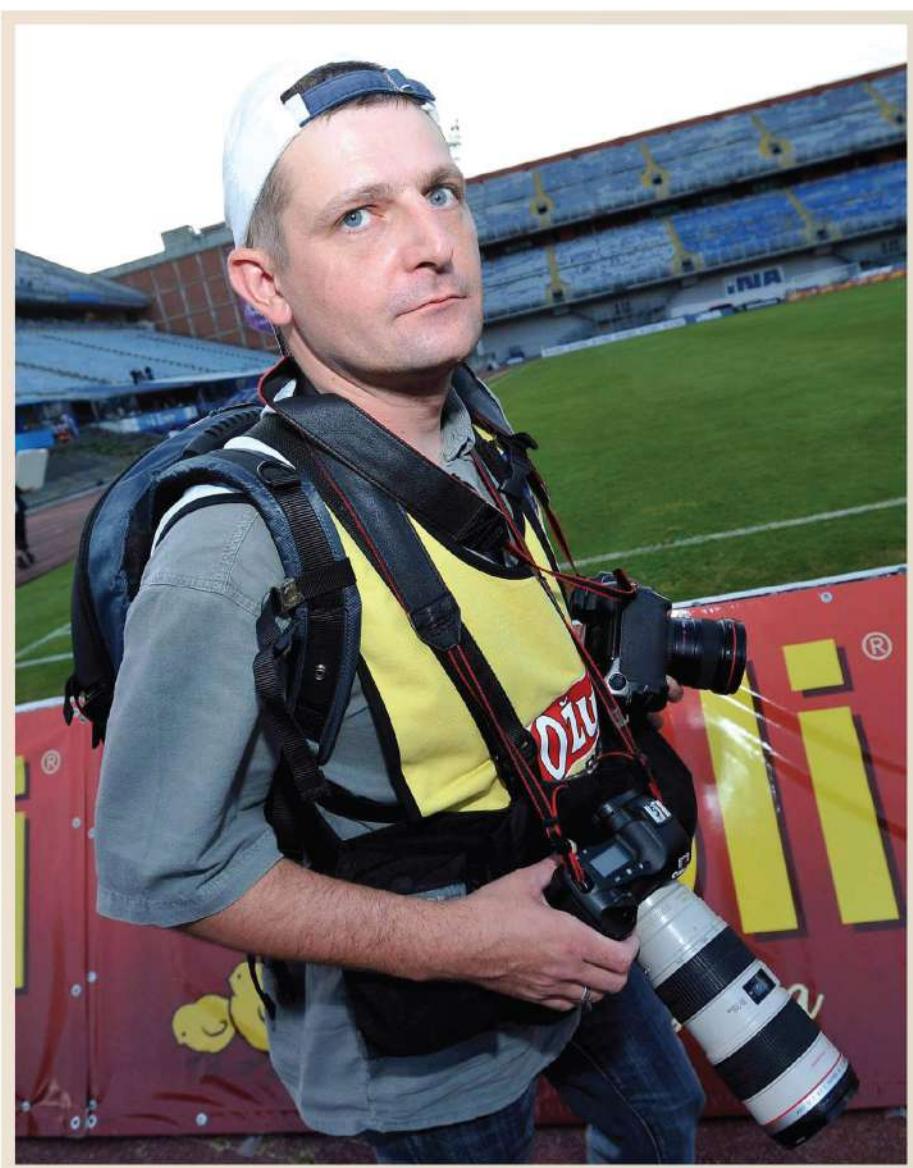
● Koje vještine mora imati fotoreporter? Jeli u pitanju samo dobra oprema?

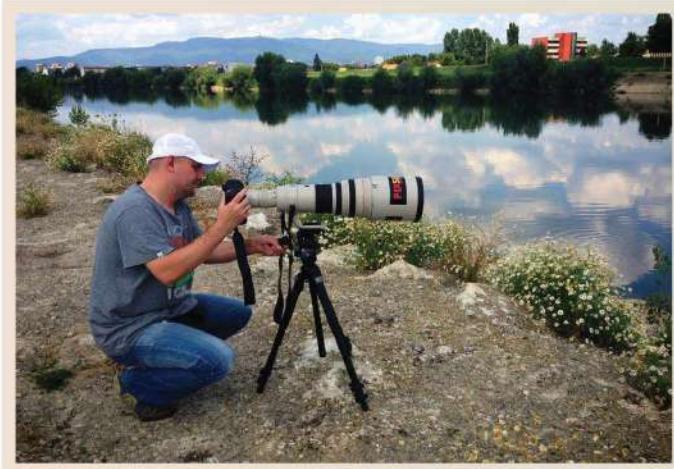
Fotoreporter mora znati odgovoriti na par pitanja: što, kada, gdje, kako i zašto je to bitno da bi bilo čitano. A da bi to mogao, moraš biti upućen koga ili što trebaš fotografirati, a za to se trebaš pripremiti, tako da znaš koji je kontekst fotografije koju se spremaš snimiti. Moraš biti spremjan snimiti ono što se ispred tebe odvija, sviđalo ti se to ili ne.

● Koja je razlika između fotoreportera i fotografa?

Razlika između fotoreportera i fotografa je u tome što fotorepor-

► Davor Puklavec, fotoreporter

▲ Hela i Ina isprobavaju fotoaparate

teri moraju reagirati u sekundi na događaj koji se ispred njih odvija jer nemaju mogućnost ponavljanja fotografije za razliku od fotografa koji svoju fotografiju može režirati i ponavljati po svojoj volji. Fotoreporter mora i napisati opis događaja pod snimljenu fotografiju koji može poslužiti i kao kratka vijest.

● Je li Vaš posao na neki način opasan? Postoje li snimanja u rizičnim situacijama?

Pa... ponekad može biti opasan. Ako moraš snimiti nesreću za Crnu kruniku koja se dogodila na zaobilaznici i parkiraš se na zaustavnoj traci, da to je već opasno. Ako snimaš Bad blue boyse dok divljaju, a ti moraš između njih da ih uloviš u kadar, postoji rizik da te netko nokautira. Dok snimaš prosvjed, uvijek si između policije i prosvjednika... ali ne mogu se sjetiti da je netko od kolega fotoreportera baš jako stradao.

● Što mislite o tome kad ljudi snimaju događaje s mobitelima i pošalju kao vijest?

Neki ljudi smatraju da našeg zanimanja u budućnosti više neće biti jer svatko ima mogućnost snimiti fotografiju mobitelom i poslati je najčešće putem društvenih mreža u medije. Mi također imamo mogućnost poslati fotografiju isti trenutak kad je snimljena jer većina

aparata ima wireless vezu ali će ona prvo doći u Pixsell te će morati biti potpisana.

Čitatelj možda neće moći snimiti fotografiju s dobrom kadrom, oštrinom itd. ali krajnjem korisniku nije bitna kvaliteta slike već vijest, tj. ono što ona prikazuje. Tu mi kao fotoreporteri možda malo gubimo bitku.

● Jeste li puno putovali zbog posla?

Jesam, više prije kad sam radio u tjedniku Arena puno se putovalo po Europi i Hrvatskoj, sada se malo manje putuje jer Pixsell ima razgranatu mrežu suradnika u svim većim gradovima Hrvatske. Sada češće putuju sportski fotoreporteri jer se sport i utakmice puno prate.

● Sudjelovali ste na natječaju i izložbi Hrvatske novinske fotografije i osvojili neke nominacije i nagrade koje je uvijek ih je dobro primiti za trud.

Da, ali ne radi se za nagrade. Nisu mi toliko važne.

● Koja je najniža dobna granica za baviti se ovim poslom, biti fotoreporter, koliko godina bi morali imati?

Mislim da moraš biti punoljetan, zbog vozačke koja nije uvjet za posao ali je bitna. Kao učenici bi mogli krenuti na praksu, ali ne baš u 7. razredu već u srednjoj školi.

*Razgovarale u veljači, 2020. god.
učenice Ina Gabrić i Hela Bilać, 8. d raz.*

▲ Davor na terenu ▼

▲ Ina i profesionalni fotoaparat

▲ Davor na intervjuu

Srednjoškolsko obrazovanje za fotografa/fotografkinju

U veljači 2020. godine posjetili smo dvije srednje škole koje osposobljavaju za fotografsko zanimanje, Obrtničku školu za osobne usluge i Školu primijenjene umjetnosti i dizajna u Zagrebu. Intervjuirali smo učenike i voditelje fotografskih usmjerjenja. U nastavku pročitajte koje se zanimanje stječe i koja se fotografска znanja dobivaju, a za više informacija posjetite mrežne stranice škola.

Obrtnička škola za osobne usluge Zagreb

Škola slijedi suvremene trendove u fotografiji

Razgovarali smo s prof. fotografskih predmeta, Igorom Kelčecom, fotografom.

- **Znamo da obrazovanje u Obrtničkoj školi traje 3 godine za sva strukovna zanimanja pa tako i za fotografa, postoji li mogućnost da se završi četvrta godina ako se učenici odluče na daljnje obrazovanje (fakultet)?**

Učenici na kraju 3. razreda naše Škole ako žele završiti 4. godinu moraju polagati razliku ispita u srednjoj strukovnoj Školi za grafiku, dizajn i medijsku produkciju. Trebalo bi omogućiti četverogodišnje obrazovanje za fotografa jer se u svakoj generaciji nađe učenik koji zavređuje daljnje obrazovanje s mogućnošću upisa na neki od umjetničkih studija, kao npr. filmsko snimanje ili slično.

- **Na koji način se odvija nastava, a na koji način praktičan rad?**

▲ Izložbene fotografije ►

Strukovne vježbe i dio praktične nastave ostvaruju se u Školi, a praktična nastava u radnom procesu u obrtničkim radionicama kod obrtnika koji imaju licence. Nastava je od 1. razreda koncipirana tako da učenici pohađaju jedan tjedan nastave koja se odvija u školi, a drugi tjedan odlaže na praksi u neki od fotostudija.

- **Što biste još rekli o obrazovnom programu za zanimanje fotograf?**
- Plan i program za strukovno obrazovanje da se stekne zanat fotografa odvija se većinom kroz majstorske radionice, a digitalna fotografija se uči kroz poseban predmet jer tehnika za analognu fotografiju kao što znamo, danas više nije u upotrebi. Potrebno je znati, kroz povijesni aspekt nastanak fotografije i razvoj

kemijskog procesa ali u realnosti sve manje fotostudija prodaje fotomaterijale za analognu fotografiju jer je manje ljudi koristi u profesionalne svrhe.

U svijetu je trend digitalne fotografije tako da se znanje učenika usmjerava u tome pravcu.

- **Kako učenici stječu znanje o fotografiji te kako se zapošljavaju?**

Učenici stječu ono znanje koje se danas traži na tržištu rada, a to znači ići ukorak sa suvremenim trendovima. Potrebno je uči u supstancu digitalne fotografije, npr. poznavanje rada photoshopa, 3D animacije, dizajn fotografije...

Znanje je danas globalno dostupno, sve se može naći na Internetu ali profesor je taj koji usmjerava i proširuje znanje učenika. Fotografija mora biti u duhu vremena u kojem je nastala, to znači npr. u medicini, kirurg danas više ne može koristiti tehniku operacije koja se koristila u prošlosti nego slijedi suvremenu tehnologiju. Profesor je tu da zainteresira učenike znatiželjom da se u njima rodi strast za stvaranjem umjetnosti u području fotografije, jer bez strasti nema umjetnosti.

Iskustvo rada u ovoj školi pokazuje da učenici nakon što završe školovanje ovdje imaju podjednak kvant znanja iz fotografije kao i učenici u drugim školama.

Škola prakse i strasti za fotografiju

Razgovarali smo s nekoliko učenika 2. j razreda, u nastavku pročitajte njihovo zadovoljstvo s odabranim smjerom.

● Zašto se odabrali fotografiski smjer?

Ivana Petrićek: Zanima me fotografija jer volim taj način izražavanja.

Anoniman učenik: Zato što me to zanimalo i što sam već od samog djetinjstva imao fotografsku opremu jer je to bio hobi od mojih roditelja te sam učio od malih nogu.

Alen Furlan: Nisam upao u Veterinarsku školu pa mi je to bila druga opcija te mi je mama preporučila da upišem ovu školu i ja sam se složio ali i svidjelo mi se nakon nekog vremena.

Marko Josipović: Odabrao sam zato što me uglavnom zanima film, kinematografija i ovaj smjer je bio najbliži tome što sam mogao odabrati i s vremenom sam se uspio zaljubiti u fotografiju.

● Što biste poručili onima koji namjeravaju upisati taj smjer?

Ivana Petrićek: Imamo jedan tjedan škole i jedan tjedan prakse kada radimo s ljudima u studiju gdje ne upravljaš situacijom te zna biti dosta zahtjevno za neke ljudе koji se ne mogu snaći. Škola naspram toga je dosta lagana, no kako je nastava svaki drugi

tjedan ima situacija kad su nam testovi ugurani u cijeli tjedan pa zna biti stresno.

Anoniman učenik: Ako im se da ići na praksu mogu upisati školu i ako se baš žele baviti fotografijom jer poznajem dosta učenika koji završe školu ali se na bave fotografijom kasnije. Tako da ako želiš upiši taj smjer, a ako nisi zainteresiran, bolje nemoj.

Alen Furlan: Preporučujem da nadu dobru praksu jer će im inače biti užasno i ne moraju učiti nego neka samo otvore bilježnicu na 20-ak minuta na dan i to je to.

Marko Josipović: Poručujem da prije nego dođu, pronađu dobar pristup i neka se sami pitaju zašto ovo želim te neka budu spremni na neuspjehu ako budu loši fotografi, da ne odustaju.

● Kakvi su dojmovi o školi, kako si zadovoljna/zadovoljan programom?

Ivana Petrićek: Općeniti program poput predmeta kao što su Hrvatski i Matematika nisu zahtjevni kao u gimnazijskom programu te su tu i stručni predmeti koji su zanimljivi, a i profesori su ok.

Anoniman učenik: Dosta je lagano, prolazim samo da prođem.

Alen Furlan: Laganica, lagano je full, kao što sam rekao 20 minuta na dan i ne treba im više vremena.

Marko Josipović: Škola je kao svaka druga srednja škola ako se oduzme predmet Fotografija i Digitalna fotografija.

▲ Ivana Petrićek

● Što je najzanimljivije u školi?

Ivana Petrićek: Fotografija.

Anoniman učenik: Po meni predmet Digitalna fotografija i Fotografija.

Alen Furlan: Definitivno predmet Fotografija i Digitalna fotografija. I frizerke, ha-ha! (smijeh)

Marko Josipović: Najzanimljiviji predmet je Fotografija i to zbog profesora koji predaje, a to je Igor Kelčec, najbolji profesor.

● Želiš li nešto poručiti...

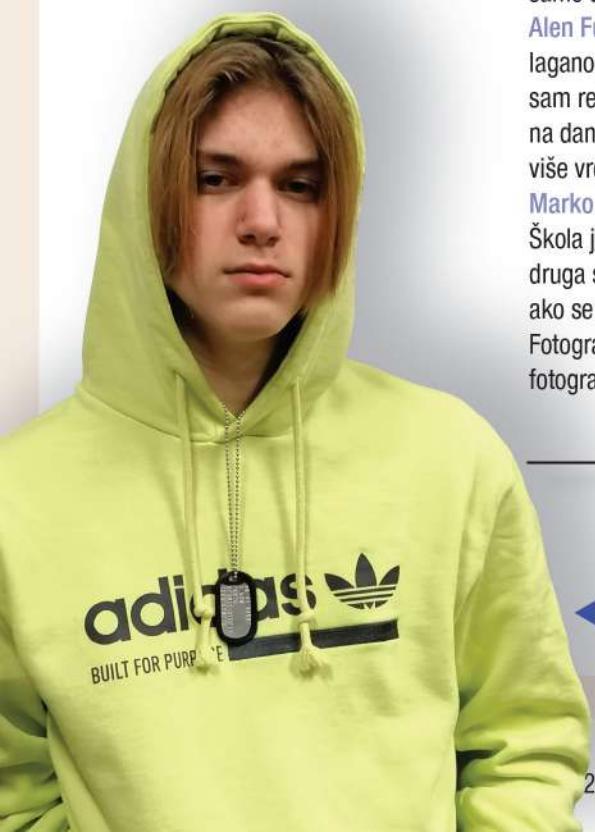
Ivana Petrićek: Dojmovi su pozitivni!

Anoniman učenik: Ništa, hvala.

Alen Furlan: Ne, to je sve.

Marko Josipović: Poručujem, ako želiš biti fotograf trebaš ići u ovu školu jer ako ćete netko nešto naučiti onda je to Igor Kelčec.

Razgovor u veljači 2020. g. vodile Ina i Hela, učenice 8. d razreda

Marko Josipović

Alen Furlan

▲ Studio za snimanje

▲ Školski labos za fotografiju

▲ Detalj s nastave u školi

▲ Aparat za povećavanje fotografija

Škola primjenjene umjetnosti i dizajna Zagreb

Škola znanja i inspiracije za fotografiju

Razgovarali smo s voditeljem Fotografskog odjela, profesorom Vladimirom Šimunićem, akademskim snimateljem.

● **Koja struka se stječe upisom u fotografski smjer?**

Fotografski dizajner.

● **Kada se učenici trebaju odlučiti koji će smjer odabrati?**

Škola primjenjene umjetnosti traje četiri godine od toga je prva godina zajednička, tako da naši učenici prolaze dva puta prijemni ispit. Prvi puta je kada se upisuju u prvi razred te nakon završenog prvog razreda se prijavljuju za dva odjela, tj. imaju pravo konkurirati na A i B odjel. Rang lista se stvara na temelju prijemnog ispita i boduju se ocjene iz prvog razreda, tako da nažalost učenici koji imaju slab uspjeh ne mogu previše birati već završe na onom odjelu na kojem je najslabiji interes.

● **Što biste rekli o Fotografskom odjelu.**

Škola primjenjene umjetnosti je jedina škola u državi koja u potpunosti njeguje analognu fotografiju također ima i drugih škola, obrtničkih kao i umjetničkih ali njima nedostaje prostor za laboratorije.

Mi smo u potpunosti koncipirani kako prostorno tako i kadrovski te omogućavamo da učenici dobiju potpuno znanje iz analogne, digitalne fotografije i multimedije.

Tako im otvaramo vrata za zapošljavanje na raznim stranama jer imamo grupe od 8-12 učenika i 4 profesora koji rade sa 8 učenika što dođe kao mentorski rad.

● **Koliko je stručnih predmeta?**

Na Fotografskom odjelu stručnih predmeta su: Fotografske tehnike, Fotografski dizajn, Foto-laboratorijski rad, Fotokemija, Crtanje i slikanje koje u IV. godini zamjenjuje Povijest struke i Elektronički mediji, a to je Digitalna obrada fotografije.

▲ Crtež na zidu škole ŠPUD

▼ Školska izložba fotografija

● Može li se reći da učenici stječu sveukupno znanje o fotografiji i kako se zapošljavaju?

Osnove fotografskog zanata se nauče, a kasnije se učenici razvijaju u fotografском smjeru na fakultetu. Po završetku Fotografskog odjela uvijek jedan dio boljih đaka završi na umjetničkim akademijama na Odsjeku snimanja ili na Studiju multimedije. Trend je zadnjih godina da imamo barem jednog učenika iz generacije koji studira u inozemstvu, jer se naši učenici bez problema upisuju na međunarodne akademije.

Učenici su svakako sposobljeni raditi posao fotografa i nakon završetka škole mogu se zaposliti u nekom studiju ili raditi kao samostalni fotografi te imaju široko znanje da rade i kao fotoreporteri. Imamo primjere gdje su se neki učenici nakon završetka škole zaposlili u muzeju ili u Hrvatskom državnom arhivu, dakle, dobiju jednu lepezu širokog fotograforskog znanja da se mogu negdje smjestiti na tržištu rada.

Razgovor u veljači 2020. g. vodile Ina i Hela, učenice 8. d razreda

Razgovarali smo s maturantima 4. e razreda, Fotografskog odjela ŠPUDA

Fotografirati treba s ljubavlju

● Zašto se odabrali fotografski smjer?

Melani Vrdoljak: Zanimala me fotografija, uhvatiti taj neki određeni trenutak koji onda ostaje zauvijek.

Matej Tino Kaligari: Odabrao sam ga zato što mi se čini jako zanimljiv i zanimale su me neke umjetničke teme vezane uz fotografiju.

Tea Krklec: Zato što me fotografija zanima od najranije dobi.

Lucija Stolnik: Zato što mislim da kroz umjetnost možemo dosta toga postići u društvu, možemo prenijeti neku poruku i samim tim je fotografija zanimljiva zato što je slična ljudskom oku. Možemo zabilježiti trenutak, a isto tako i upotrijebiti našu maštu. Mene zanima eksperimentalna fotografija što znači da mogu manipulirati s fotografijama i prikazati neki drugačiji svijet.

● Kakvi su dojmovi o školi? Što ti se čini najzanimljivije?

Melani Vrdoljak: Dojmovi o školi su odlični! Najzanimljivije mi je što imamo labos i radimo s analognom fotografijom, a ne samo digitalnom što je rijetko u današnjici.

Matej Tino Kaligari: Općenito su pozitivni, a najzanimljiviji su strukovni predmeti i najlakši dok su opći predmeti manje interesantni jer ipak struka je ta što smo odabrali.

Tea Krklec: Meni je najzanimljivije to što je dosta slobodno i otvoreno.

Lucija Stolnik: Dojmovi su odlični jer nas profesori zbilja puno mogu naučiti samo ako smo spremni upijati to znanje, a ako nas to i baš ne zanima onda to nije Odjel za svakog. Bavljenje fotografijom iziskuje novaca jer je skupa oprema zato bi učenici trebali znati što žele u životu.

● Vi ste svi maturanti, namjeravate li da je ići u fotografском smjeru što se tiče obrazovanja?

Tea Krklec: Ja namjeravam upisati Akademiju dramske umjetnosti – smjer: snimanje.

● Što biste poručili učenicima koji namjeravaju upisati fotografski smjer?

Matej Tino Kaligari: Ako stvarno žele i ako ih zanima fotografija da upišu bez problema, a tko zna možda se jednog dana nađu u tome.

Tea Krklec: Dosta se radi na Odjelu pa bi trebali biti spremni na to.

Lucija Stolnik: Poručujem im da slijede svoj instinkt, da nikog ne kopiraju jer to na kraju neće ispasti dobro. Ako si svoj, mislim da ćeš uspjeti i u fotografiji i u bilo kojoj grani umjetnosti. Fotografirati treba s ljubavlju te da se ne tjeraju na to, ako nemaju inspiracije neka taj dan ostanu doma, a kada dođe inspiracija neka izadu van promatrati svijet.

Lucija Stolnik: Apstrakcija (lijevo) i Autoportret (gore)

Photography beyond Australia

We talked with Jake Jalsovec, photography student at Deakin University. He is from Melbourne, Australia and has been studying his Bachelor degree for four years. He studied at Charles University in Prague, Czech Republic for his fourth semester.

● Tell us something about your University.

It is a general University, I mean not just creative arts, there are other degrees to do such as Law and Business. The Photography Degree is one of the top two in the whole State of Victoria, Australia.

With my Degree, we look at a lot of different areas of Photography. We don't just focus on what is needed to be known for the industry today, we also learn about photography in history, past photographers, and even to learn how to use film cameras. We also study how to process the film, understand how photography used to be 50 years ago and see how learning from the past can influence our photography nowadays.

● What does it take to study photography in your University?

Well, for myself, we needed certain grades because it is not just about taking photos, the course is also

about learning theory and writing reports. So, you need knowledge how to write an essay. But, it's a lot of interviews, just lots of talking, discussing, looking at the photos I have made and asking about them or what kind of characteristic the photos

have. There are a lot of lines, colours, consequences of shooting black and white and lot more.

● Please, can you say something about studying photography, if someone chooses to study it.

Kangaroo

Lake

Macro

If you are interested in photography, I say go for it. I would say search for different options because there are many different universities. For myself, the other universities which offer photography, considered competition the whole time. It's you against every single other student. I was not interested in that. I looked at other universities, seeing what they offer, and what I would want to learn. You need to show your best.

● When did you get interested in photography?

When I was about 14 years old, my family and I went on a holiday and

my dad let me use his new camera. I got to take photos, and they told me they were good photos. So, I thought I really could do this as hobby, and when I was 16 years old, I chose photography as a school sub-

ject for the rest of my time at school.

When I was in my last year of high school, I had a photo exhibited in a gallery, and at that moment I thought - this is what I'll do for the rest of my life. I want keep to this feeling of accomplishment.

Bowls

● Where did you take your most interesting photos?

My most interesting photos are a mix of photos taken outside with natural sunlight, but also taken inside with only artificial light.

● Are you photographing any specific Australian animals?

>>

▲ Forest

If I see them in the natural park, I will take a photo of them, but I will not try to seek them out.

● What is your most creative photo?

My most creative photo is when I took photos of flowers inside a fish tank filled with water and different coloured paint.... It looks like cosmic space!

● Do you ever use a drone or a waterproof camera to take some pictures?

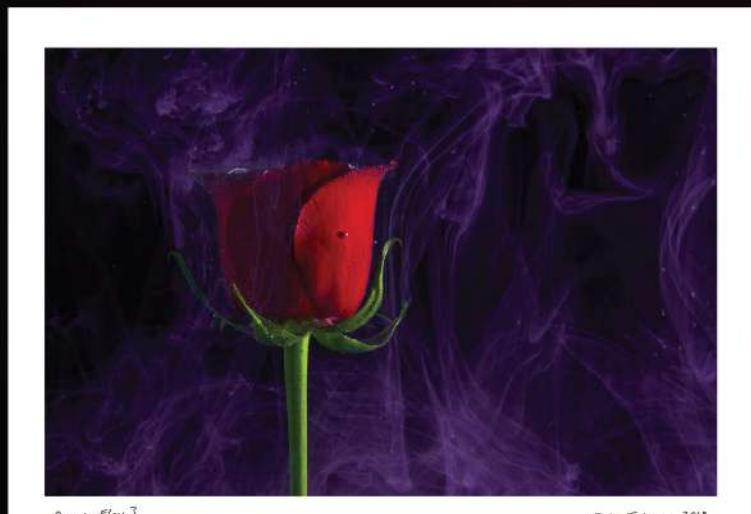
I have never used it, but I am interested in waters of Australia like beaches and cliffs, and mountains.

● Are you a hobby photographer or a professional payroll photographer?

I have done a few paid jobs to take photos for some social events, but I am still not doing professional photography as my full-time job. So I am still in the learning phase on the university.

Thank you very much for this interview.

By Ina Gabric and Hela Bilac,
February 2020. 8D

▲ Cosmic Space

Jake Jaksic, 2018

Astrology ▼

info@united-pop.hr www.united-pop.hr #GETCONNECTED #STAYUNITED

UNITEDPOP
academy of music, media & the arts

TVOJE NOVO KREATIVNO OBRAZOVANJE

Čekamo te!

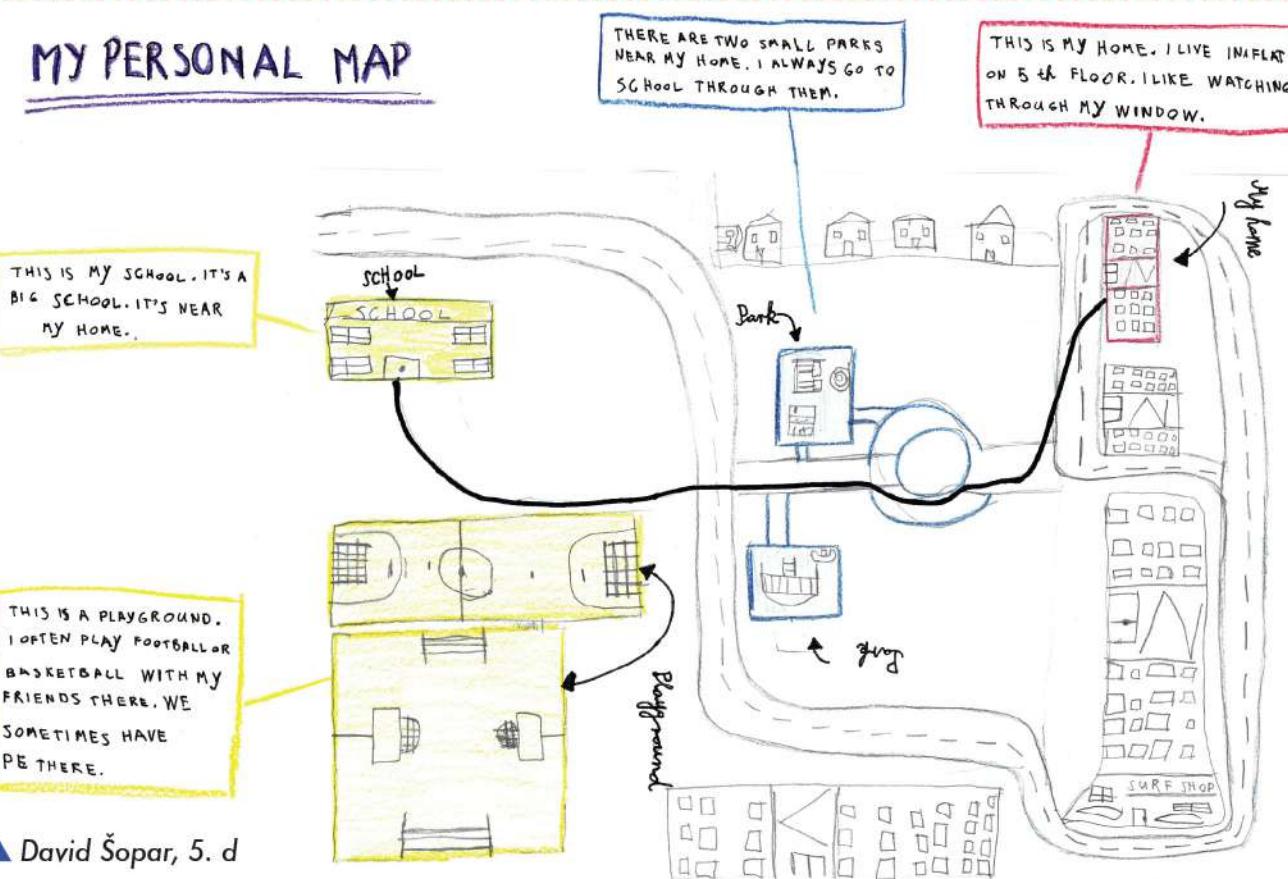
fotografija
games dizajn
video produkcija
audio produkcija
grafički dizajn

NOVA ART ŠKOLA JE U GRADU!

ENGLISH CORNER

MY PERSONAL MAP

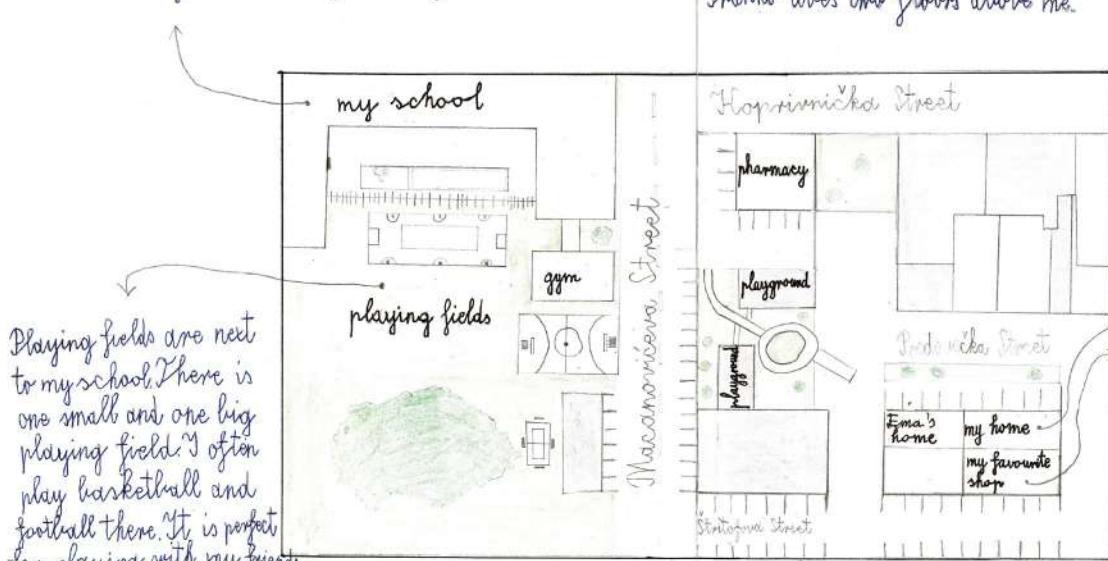
▲ David Šopar, 5. d

MY PERSONAL MAP 5th grade students

▼ Mislav Jakšić, 5. b

This is my school. My school's name is OŠ Ivana Meštrovića. I am in class 5.B. My best friends are Željko and Nino. I walk to school every day. My school is close to my home. I need five minutes of walking to my school.

I live in Preduvečka Street. I live with my parents and my brother. His name is Franjo. My home is not too big, and not small. In my home there is a living room, three bedrooms, a kitchen, a toilet, a bathroom and a storage. My friend Franjo lives two floors above me.

This is my favourite shop because it is opposite to my home. Its name is Andi. That is my mother's name too. I often buy chocolates

and candies there. It is a small corner shop with everything I need. I like this shop very much.

BEST FRIENDS

5th grade students

Leona has got blue eyes and brown hair. She is short hair. She is a very clever and creative girl. She draws nicely.

▲ Petra Rede, 5. d

Petra is shy, sporty and friendly. She is quiet and lively! She is tall and she's got a fringe, brown eyes, long hair.

▲ Leona Tomljenović, 5. d

MY FINGERPRINT PORTRAIT

5th grade students

* My name is Dominik. *
I'm 11 years old.
I like doing karate and playing computer games. I have got two fishes, Olja and Rasa. I go to Ivana Mestrovica Primary School. My friends names are: Vid, Fran, Erik and Filip. My mum is a hairdresser and my dad works in a warehouse.

▲ Dominik Rubčić, 5. b

My name is Elena. I am 11 years old. I go to elementary school. I have got short light brown hair and brown eyes. I'm tall, I'm lively and funny. I love playing sports. and going out with my friends. I don't like reading and playing football. I have one brother. I take dance classes. My favorite song is pain by Nessa Berrett. In my free time I play computer games and listening to music. I was born in Zagreb. I have one dog. He's name is Medo. He's clever and lively. My dad works in Germany.

▲ Elena Kovačić 5. a

A house in the Woods

Once there were two siblings living in a house next to the woods with their family. One was a girl called Daisy and the other was a boy called Mark. Both of them were 6 years old. They wanted to play in the woods for a very long time but unfortunately their parents wouldn't let them.

There was a little park in the woods with an abandoned house where the siblings wanted to play. So, they decided to sneak out. Their parents were about to visit their neighbours and wouldn't be home for a couple of hours. They took a shot and went into the woods. At first, they were having fun in the abandoned park. But suddenly they heard a weird noise coming from the house. They were terrified. "What was that?" Daisy said. "I don't know," Mark answered. They decided to go inside the house. They were very scared. But when they got in, the house was renovated. It was very pretty inside. There was a very long hallway going down the house. Unfortunately, they forgot about the noise and they started having fun in the house. Suddenly, while they were playing they heard the sound again! It was very close to them. They saw a very tall object standing in front of them. It was very big. The siblings were so terrified that they couldn't move. When the wind blew the curtains in the room they saw what it was. It was a bear! The kids started to scream. The bear wasn't moving. However, the kids were still scared. They still didn't move. The bear and the kids were just standing there and looking at each other. The bear got bored and finally left the kids alone. After that, they heard someone calling them. It was their parents.

However, they couldn't get to their parents because of the bear. Eventually, the bear went into the other room and the kids sneaked away from the bear and got out of the house. They met their parents outside and hugged them. Then they went home and told their parents everything. They finally learned their lesson - not to sneak out.

Vanesa Demut, 7.d

Photo by Hela and Ina, 8.d

Photo by Hela and Ina, 8.d

An accident on Etna

One day I was on a road trip with my friend Jure. We were visiting the volcano Etna in Italy. We were travelling by coach. We got there after a five-hour drive, and then it all started.

After the night at the hotel, we started to walk to the top of the volcano. At first, we were happy but then we started to smell a very bad stench. However, we continued walking. When we finally got to the top, the volcano started to erupt. We both screamed, "Ruuuun!" While we were running down the volcano, Jure accidentally stepped on the river of lava. His leg was all burned and I had to carry him to the foot of the volcano.

When we got down, I immediately called the emergency number. They arrived in three minutes and took him to the nearest hospital. After a month I visited him and he said to me, "I am so grateful to you for saving my life." Then I replied, "No problem. I am always here for you."

Now, three months after the accident, we are roommates in a big flat attending the same college.

Jan Poljanac, 7.b

Luckily, Dora is late

It's a bright night, not very dark because the moon is in the sky. Dora is back home. She was out with her friends.

She is carrying a box full of things they needed to make a new school play. It's late and she is late. She had to be home much earlier. Her parents' coats are hanging next to the door. "Oh, I need to be very quiet or they'll hear me,"

Tin Pavlović, 7. d

behind the sofa. A man in dark clothes sneaks through the hall and silently runs out of the house. She enters her parents' room and finds a terrible mess but her parents aren't there. Dora hears her phone ringing noisily and she quickly answers, "Mum? Where are you?" Mum replies, "We are coming home. Where are you?" Dora whispers, "Mum, please hurry! I'm home alone, something terrible has happened. I'll explain when you come."

Luckily, Dora wasn't home when the burglar came, and she was smart enough to hide when she noticed something was wrong.

Tin Pavlović, 7. d

Dora tells herself. Suddenly she hears a heavy bump coming from upstairs, and then some footsteps on the stairs. "Mum? Dad?" Dora is a bit scared because the door wasn't locked when she entered the house. She has noticed that just now.

She quickly runs into the living room and hides

Photo by Hela and Ina, 8. d

The mysterious ghost of California

A couple from New York traveled to California. Unfortunately, they were both stressed out because of work but fortunately they saved up enough money for plane tickets to California. The man was named Alex and the woman was named Emma. Alex was a tall and skinny man with blonde hair and Emma was a short woman with brown hair.

The plane successfully landed in California. They quickly bought a tent from the camping gear shop. Finally, feeling relaxed Alex asked Emma if she wanted to go for a walk. She happily said yes. It was late. The stars were the brightest they ever were. They walked for a while. "Do you want to go back to the tent?" Alex asked. "Yes," Emma replied. After that, they slowly started walking back towards the tent. It was very late, and they were both very tired. Suddenly, a black shadow appeared next to them. They didn't know what it was. Then it started growling and creating sounds. It was a ghost. They ran as quickly as possible towards their tent. They made it out alive and were hiding in their tent. At first, they were terrified, but then the ghost went through their tent. He looked scary. However, he was very friendly, so Emma decided to talk to him. Eventually they realized he didn't want to harm them. Instead, he just wanted to tell them stories about his past life.

They went back to New York and never forgot that experience. Emma feared ghosts in the past, but now she finally overcame that fear.

David Bojčić, 7. d

Photo by Hela and Ina, 8. d

The story of Lightning

Once upon a time, there was a boy named Kyle. Fortunately, he lived a normal life in the village. However, he always admired the castle that the king and his two sons lived in. He was somewhat jealous, but he was still a good person at heart.

One night, Kyle went out and into the woods. He was trying to find some food as his mother had asked him to. He didn't find as much as he had hoped, but it was still enough food to get him and his family through the week. It was dark as he was walking on the path from the village to the woods, but the stars were guiding him. He looked up at the sky, it was beautiful.

Suddenly, there was lightning, and it started to rain. Kyle noticed something in the distance. It was a tree, it got hit by the lightning. He really loved nature. He didn't want the fire to spread, so he rushed over to it and put it out using a bucket and water he got from the lake nearby. Kyle was glad he got there on time. He felt some kind of presence nearby. He turned around. It was another person! The stranger reached out his hand to greet Kyle.

"Hello Kyle," the stranger said. Kyle was shocked. How did this person know his name? "Who are you? How do you know my name?" asked Kyle. He was scared.

"I am the Forest God. I have been protecting this forest for years, yet I have never seen someone like you."

"What do you mean?" asked Kyle.

"You are different. You care about nature. You've just risked your life to put out that fire."

"Oh," Kyle was surprised. Was he the only one that cared about nature?

"I know what you are thinking. And sadly, yes, you are the only human that has passed through these woods, actually willing to help protect the nature. That's why I admire you. So, Kyle, as a token of my gratitude for saving that tree, would you be willing to take this necklace?"

Ema Bošković, 7. b

The Forest God handed out a necklace to Kyle. It looked beautiful and it had a blue crystal pendant. Kyle took it and put it around his neck.

"But, may I ask what's so special about this necklace?"

"I am glad you asked. Every time you are in danger, just hold the necklace close, and call for me in your mind. As lightning strikes and rain comes pouring, just like it did today, know that I will be there to guide and protect you."

"Thank you very much," said Kyle gratefully.

"What is your name?" he wanted to know.

"That is such a common question. I go by many names, but you may call me whatever you want."

"Alright then, I shall call you Lightning," Kyle replied.

"Such an interesting name. Thank you, Kyle. Unfortunately, I must go now. Thank you for protecting the forest. Your noble act will never be forgotten. You are indeed a wonderful person, Kyle. Farewell." The god slowly disappeared and left nothing but beautiful flower petals behind.

Kyle decided to dedicate his life to protecting nature, especially the forest where he was given the necklace. He eventually found out that whenever the forest is in danger, the necklace he had would start glowing. And he knew whenever the lightning struck, there was nothing to be afraid of. It meant that Lightning was there to guide him.

Ema Bošković, 7. b

DEUTSCHE ECKE

Ostereiersuche im Schulgarten

Učenici 4. d razreda tvrde da im je najzabavniji sat Njemačkog jezika bio kada su u školskom vrtu sudjelovali u potrazi za pisanicama. Kako i ne bi bio, kada su uz pisanice pronašli i razne uskršnje simbole kao poklončice za Uskrs, a sve se odvijalo tijekom jednog

lijepog sunčanog popodneva početkom travnja.

Učenici toga dana nisu pisali diktat, nisu napisali sastavak, nisu prepisali nepoznate riječi, samo su nadopisali svoje uskršnje čestitke i potpisali se na plakat – njima je to bilo dovoljno za sreću!

8. b

Im der Klasse 8b lernt man viel

Personalausweis

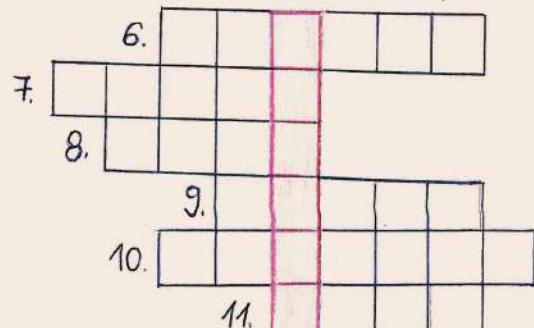
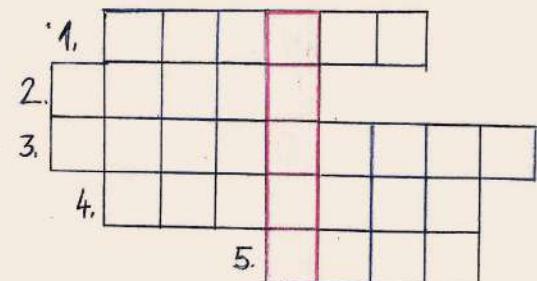
Antonio Marcelic von Toni Gracin

- Antonio ist am 10. Oktober 2006 geboren
- Er hat ein Bruder und eine Schwester
- Er ist intelligent, fleißig, ordentlich
- Seine besten Freunde sind Toni und Franko
- Seine Lieblingsfächern sind Mathematik und Physik
- Er hört keine Musik
- Er treibt kein Sport, aber er mag Spiele spielen, mit Freunden aushängen und Synthesizer spielen
- Er liebt es das Wandern und er war in vielen Bergen

Löse dieses Kreuzworträtsel und finde heraus was wir dir wünschen!

1. Wie viele Tage hat eine Woche?
2. Das ist eine runde Obstsorte (rot, grün oder gelb).
3. Geschwister sind Bruder und ...
4. Es ist der fünfte Tag der Woche.
5. Der Himmel und das Meer sind...
6. Der achte Monat im Jahr heißt...
7. Ein süßes Haustier.
8. Ich wohne in einem schönen...
9. Es ist ein Schulfach. Wir singen, tanzen und spielen Flöte.
10. Eine deutsche Stadt (Oktoberfest).
11. Fünf minus zwei sind...

Darija Baksa, Eva Šarčević,
Ana Marija Antić, Marta Vukelić – 5. b

Personalausweis

Lucija Kovac von Marcela Martic

- Lucija ist am 13. Dezember 2006 geboren
- Sie ist eine ausgezeichnete Schülerin in der Schule
- Sie hat zwei Brüder
- Sie ist fleißig, ordentlich und eine gute Freundin
- Sie hört gern Popmusik
- Sie spielt Klavier und Flöte
- Hobbies: tanzen, Akrobatik, lesen, mit Freunden aushängen...
- Ihre Traumberuf ist die Pharmazeutin

▲ Lucija Zelić, 4. c

▲ Una Davidović, 4. c

In Deutschland der Blumenkohl - in Österreich der Käpfle! Er ist weiß und lecker!

▲ Stella Sakač, 4. c

Zitronen und Bananen sind gelb. Sie haben viele Vitamine!

▲ Nika Lena Babić, 4. c

Die Beete ist rosa. Sie ist gesund und sie macht stark.

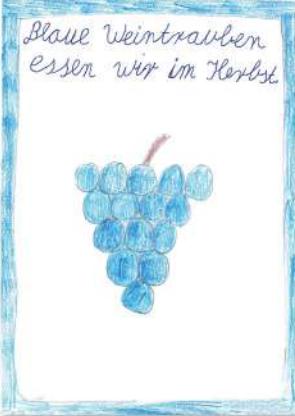

▲ Petra Boras, 4. c

Die Pflaumen und Auberginen sind violett. Ich esse sie gern.

▲ Ema Bazina, 4. c

▲ Beata Sočković, 4. c

▲ Lucija Špirelja, 4. c

Kartoffeln sind braun. Alle Kinder essen gern Pommes und Püree!

▲ Martin Šikić, 4. c

Schwarze Datteln und Oliven sind gesund.

▲ Mia Pavlek, 4. c

8. c

In der Klasse 8c ist es immer lustig

Personalausweis

Nikola Oslakovic

- Hallo, mein Name ist Nikola Oslakovic und ich bin 14 Jahre alt
- Ich lebe mit meiner Mutter und meinem jüngeren Bruder in einer Wohnung und wir haben auch einen Hund namens Oli
- Ich bin in der achten Klasse der Ivan Meštrović Grundschule und mein Lieblingsfach ist Physik
- Ich übte Rudern und Klavierspielen und fing an zu fotografieren
- Ich liebe es, Zeit mit Freunden und Familie zu verbringen

Personalausweis

Naia Radavic

- Mein Name ist Naia Radavic und ich bin 14 Jahre alt
- Ich besuche die Ivan Meštrović Grundschule in Zagreb
- In meiner Freizeit spiele ich Tennis
- Ich betrachte mich als eine fröhliche und positive Person
- Ich habe eine jüngere Schwester, aber auch Haustiere, einen Hund und eine Katze
- Ich liebe es, Zeit mit Freunden und Familie zu verbringen

Meine Familie und ich

Familie Balen

Ich bin Dora. Ich bin 10 Jahre alt. Meine Familie ist groß. Meine Mutter heißt Lidija und mein Vater heißt Jurica. Ich habe drei Brüder. Sie heißen Ivan, Tomislav und Lovro. Meine Brüder sind groß und lieb. Ich habe eine Oma und zwei Opas. Meine Opas heißen Ivan und Đuro. Meine Oma heißt Ankica. Ich habe kein Haustier, aber ich mag Haustiere.

Dora Balen, 4. d

Familie Globlek

Ich heiße Tin Globlek. Ich bin zehn Jahre alt. Meine Familie ist groß. Meine Mutter heißt Nataša. Sie ist 39 Jahre alt. Mein Vater heißt Tomislav. Er ist 38 Jahre alt. Ich habe zwei Brüder, Noa und Jan. Noa ist acht Jahre alt und er ist lebhaft und verspielt. Jan ist fünf Jahre alt und er ist lebhaft. Er ist auch verspielt. Ich habe eine Oma und einen Opa. Meine Oma heißt Nada und mein Opa heißt Žika. Ich habe kein Haustier, aber ich möchte einen Papagei haben.

Tin Globlek, 4. d

Familie Ličko

Ich bin Katarina. Ich bin zehn Jahre alt und ich bin Kajas Freundin. Meine Familie ist groß. Meine Mutter heißt Dragica und mein Vater heißt Damir. Ich habe zwei Opas und eine Oma. Meine Oma heißt Kata und meine Opas heißen Ivan und Toma. Ich habe zwei Brüder und eine Schwester. Sie sind 2, 6 und 12 Jahre alt. Sie heißen Marija, Ivan und Matej. Sie sind lebhaft. Mutter, Oma, Vater und Opa sind ruhig. Ich habe kein Haustier.

Katarina Ličko, 4. d

8. a

Matej Arambašić: Sluša rap i ništa više, čim vidi cure odmah zbrishe.

Matija Benović: Iako je tih, zna i on reći pokoj šaljivi stih.

Iva Burić: Ljubičaste su joj ruke i zadaju joj mnogo muke.

Luka Dekanić Kalinić: Voli bicikl više od svih stvari zato ima grupu Luka i bicikličari.

Nika Galunić: Osim što puno uči, ima osmijeh očaravajući.

Karlo Greguraš: Kad se Karlo zanese, New York Fashion Week se trese.

Sara Horvat: Stripova ona je fan, a postati frizerka joj je san.

Ivan Jedvaj: Jedvaj ima svoju grupu i drži je na okupu.

Eleonora Kalevski: Prva Dama 8. a kojoj je tjelesni kvantna fizika.

Ema Kovačević: Ema leti na svaku stranu, od svih obveza izgubit će glavu.

Marko Kovačević: Iako je loš informatičar, dobar je matematičar.

Lucija Kraljević: Spas u gramatici nalazi, u rasprave nikad ne zalazi.

Lorena Krušelj: Ni s kim ne priča, rjetko se čuje, ali svi znamo da ona tu je.

Ivan Lisica: Uvijek se s nekim šali, opravdanja mu nikad ne fali.

Lara Martić: Ubojstva voli, a Pattinson i Radcliffe su joj idoli.

Lovro Matejčić: On društvo bira dok violončelo vješto svira.

Dunja Polonji: Dunja sniva lijepi san u školi svaki dan.

Matija Pudić: Čim je došao kao novi učenik, pokazao se kao odličan umjetnik.

Jakov Šimatović: Šime je dvometraš naš koji radi sve što mu zadaš.

Vedrana Šlogar: Odjeća joj nikad ista, ali kosa joj uvijek blista.

Jakov Uglik: Osmi on razvaljuje i sve nas stalno time raduje.

Roko Zelić: Glavni je čovjek za upalit projektor, a povijest zna kao profesor.

Razrednica Darija Miljković Košak: Od nas odustala nikad nije, borila se kad je bilo najklimavije, sve od sebe je dala i za to joj puno hvala.

Nikola Berdin: Visina ga ne mazi, još je u prvoj fazi.

Dorjan Gabrić: Kakve su mu ocjene, nije ga briga, najvažnija je nogometna liga.

Duje Gracin: Živci su mu loši, matematika ih troši. Osobina

Toni Gracin: Da ima najjaču kuću na Jarunu, moš se kladit u svaku kunu.

Ema Jelavić: U naše rukometašice

svaki dan nove modrice.

Marko Juričić: Bilježnicu ima istu za svaki predmet da mu u torbi ne stvaraju teret.

Noa Kanižaj: Ovaj Noa baš je smotan, čudno što nije u zavoje omotan.

Saša Korman: Sale je na tankom ledu bacajući fore sve po redu.

Lucija Kovač: U razredu su Kovača dva, ali Luce je posebna.

Viktor Kovač: Na početku godine ne radi pa nas sve na kraju iznenadi.

Ivona Kralj: Doktorirala je kemiju, još će naći i lijek za leukemiju.

Ana Lebar: Ana nam svaki dan lookove servira iako znamo da ju škola nervira.

Franko Maravić: Nema ga u školi, navodno ga uvijek nešto boli.

Antonio Marcelić: Malo zbumjen, dobar duh, naš je Antos dobar k'o kruh.

Marcela Martić: Prepozna ju otpre, u razredu ima najbolje obrve.

Vilim Mioković: Ili je ispred ekранa ili ga je prisvojila teretana.

Buga Peter: Pleše, svira, crta, kod nje nema trta-mrta.

Dora Slišković: Jedina iz osmoga b koja će u MIOC-u biti sve ove godine.

Helena Stankić: U irskom stepu brilijira i na natjecanjima dominira.

Zvonimir Tonžetić: U osmom b najveća je faca, svaki dan glumi nekog mudraca.

Anja Dominić: Nogomet joj je jača strana, njen humor nema mana.

Roko Dujmović: Sve petice u redu ima, njemu u glavi nešto ne štima.

Nika Gabrić: Gabrićka se nikad ne brani šutnjom, zato ima problema s ljutnjom.

Petar Marjolović: Uvijek je bio najviši od svih. Stalno je glasan, nikad nije tih.

Lucija Nikolić: Vrtnog patuljka prerasla nije, uvijek mobitel u ruci krije.

Nikola Oslaković: Iz Nizozemke došao je k nama, svim curama redom srce slama.

Ivan Pezo: Od njega su u strahu školske klupe, za njega su čule i najopasnije grupe

Mia Arwen Prlić: Iako joj je ime iz fantasy filma, njeno srce anime zauzima.

Vanja Radaković: Uvijek mirna i tiha je bila, u razredu svima uvijek je mila.

Naia Radavić: Naia u tenisu karijeru stvara, valjda će u budućnosti biti para.

Martin Serdar: S ključevima stalno stvara buku, njegove olovke mu nisu vidjele ruku.

Lana Štivić: Njezine glasnice su za oktavu više, stalno dečke s popisa briše.

Teo Taborščak: Zločesti keksić njegovo je ime, i on se često ponosi time.

Roko Tepšić: On je uvijek prijatelj svima, glavni je igrač svakog tima.

Roko Tolić: Mišljenje svoje o svakome ima, njegova riječ često se klima.

Inja Vujić: Ključeve od ormarića stalno gubi, kad vidi Srebrenku sva se pogubi.

Marko Vukšić: Marko čeka da ga u Dinamo pozovu, bolje da čeka priliku novu.

Roko Zovko: U zbornici on temu je glavna, njegova priča stvarno je slavna.

Igor Naglić: Četiri godine smo mu stvarali probleme, pred njime nismo imali treme. Profesor Naglić prava je faca, dobre fore uvijek baca. Kada odemo bit ćemo tužni, a njemu će dani postati ružni.

8. d

Hela Bilać: Kpop ona voli, za zadaću je cijeli razred moli.

Lana Dobrić: Matematika joj šteka, za dobar razgovor nikoga ne čeka.

Ina Gabrić: Klizanje joj je strast, a jezici će je staviti na vlast.

Vega Hohnjec: Trendy odjeću s radošću nosi, u cijeloj školi poznata je po svojoj bujnoj zlatnoj kosi.

Siniša Hrgović: Za njega na košarkaškom terenu nema stanke, dečkima je uzor i to pod imenom Sinke.

Lana Jurić: Crno joj se nosi te cool atmosferu u razred donosi.

Jeronim Kolđeraj: Jerkeza mu je ime, zavodnik je pravi, u školu ide samo da se šali.

Marija Lekaj: U modi se izvrsno snalazi, fiziku najbolje prolazi.

Matej Martinković: Bubne fore da se cijeli razred nasmije, prije škole po buhtlu ode najprije.

Bartol Orlović: Sveznajući genije, dio Ja i ona manije.

Laura Ostojić: Kreativnost vrvi u njezinim plakatima, spremna je pomoći sa svim mogućim alatima.

Ante Pavlinović: Naočale on fura, inteligencijom naš prosjek gura.

Fiona Petrović: Na nastavi tiha je sada, a na Lidranu nam je najveća nada.

Matija Preglej: Glavni zafrkant razreda, jači od NATO saveza, a provokacija mu je glavna obaveza.

Bruno Rubinić: Sve nas nasmije do suza, Adidas mu je glavna muza.

Martin Sokolić: Džentlmen je on pravi, geometrija mu se veselo mota po glavi.

Kruna Šančić: Engleski drži u šaci, zbog nje smo filozofski prvaci.

Petra Švajghart: Dobrica je uvijek prava, u društvu je ona strava.

Marko Tomečak: Sretno svoj razred čeka, dok ne prođe ova korona spletka.

Lorena Tomić: Prvakinja je na teniskom terenu, svi volimo našu uspješnu Lorenu.

Lara Troha: Osmijeh joj blista, zbog nove zurke više nije ista.

Vito Zrnić: Nogomet mu ne zadaje brige, sve dok je ponosni natjecatelj MAT lige.

Naša Raska, prof. Snježana Zuanović: Zahvalni smo joj kako što nas je trpila i nova znanja nam podarila.

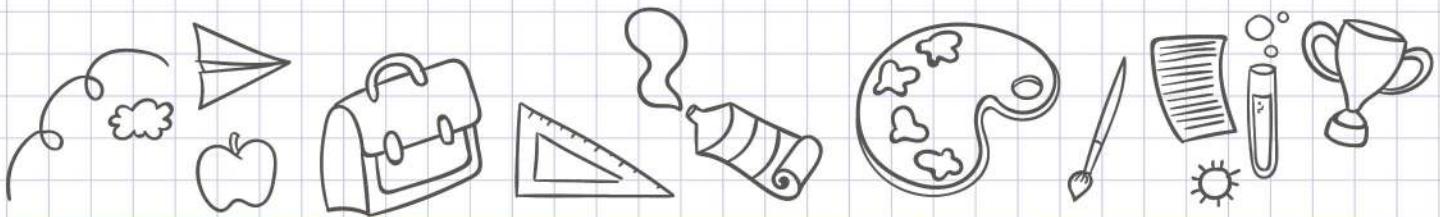

1. d - OŠ Ivana Meštrovića Zagreb, 11/2013.

PRVAŠIĆI

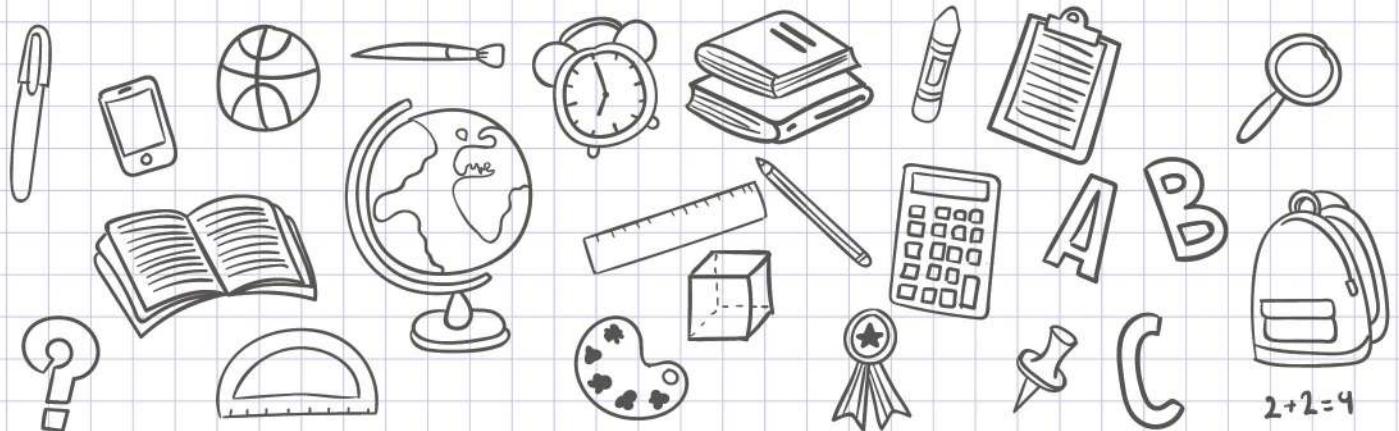

1. a

1. b

1. c

$$2+2=4$$

1. d

Službeni FB banner projekta Pokreni promjenu

Učenici pokreću promjene

Međunarodni projekt „Pokreni promjenu!“ započeo je 2020. godine s ciljem poticanja i razvoja projekata djece i mladih u školama te poticanja mladih na aktivno sudjelovanje u školi i lokalnoj zajednici. Naglasak projekta je na aktivnom sudjelovanju učenika u poticanju i provođenju promjena.

Koordinator projekta u Hrvatskoj, Forum za slobodu odgoja, odabrao je našu školu za partnera u provedbi ovog projekta.

Osim naše škole (jedine osnovne) u projektu sudjeluju i četiri srednje škole:

- Srednja škola Dugo Selo
- Škola za medicinske sestre Vrapče, Zagreb
- Komercijalna i trgovачka škola Bjelovar
- Upravna škola Zagreb.

Projekt je započeo u veljači 2020. partnerskim sastancima na kojima je izrađen vremenik aktivnosti i plan rada. Međutim, pandemija Covida-19, karantena i zatvaranje škola, tj. prelazak na nastavu na daljinu, doveli su do promjene načina rada i prilagodbe aktivnosti u svim školama zemalja sudionica. Teško razdoblje iznjedrilo je neke nove probleme i izazove i (još jednom) pokazalo koliko je važno slušati i čuti glas učenika.

Zahvaljujući povoljnoj epidemioškoj situaciji i povratku na nastavu

uživo u školama, krajem rujna 2020. započeli smo projektne aktivnosti. Prvi korak bila je provedba fokus grupe s učenicima. U razgovoru s istraživačem s Instituta za društvena istraživanja, učenici su navodili što sve smatraju da je u školi dobro, na čemu bi trebalo raditi, koji su problemi, koje promjene oni žele vidjeti i sl. Rezultati istraživanja (na razini svih uključenih škola u Hrvatskoj) pokazali su kako su učenici prepoznali neke zajedničke teme, poput provođenja nastave na daljinu, rodne

Vijeće učenika u Republici Hrvatskoj i OŠ Ivana Meštrovića

Mnogi znaju što je vijeće učenika (VU), mali ne znaju čemu ono služi, kakvu ulogu ima. Vijeće učenika ima ključnu ulogu u participaciji učenika u radu škole i utječe na interakciju između učenika i škole. Zakonom je određeno da vijeće učenika čine predstavnici svih razrednih odjeljenja te da predstavnik vijeća učenika sudjeluje u radu tijela škole kada se odlučuje o pravima i obvezama učenika bez prava na odlučivanje.

To znači da bi predstavnik VU-a trebao biti uključen u donošenje odluka koje se odnose na učenike, npr. trebao bi izreci svoje mišljenje o nastavi na daljinu, ali nema pravo odlučiti što će kako biti. Statutom škole određuje se način rada i djelokrug djelovanja vijeća učenika. Statutom naše škole,

OŠ Ivana Meštrovića, određeno je da vijeće učenika ima iduće mogućnosti:

- priprema i daje prijedloge tijelima Škole o pitanjima važnim za učenike, njihov rad i rezultate u obrazovanju
- izvješćuje pravobranitelja za djecu o problemima učenika
- predlaže osnivanje učeničkih klubova i udruga
- daje sugestije glede provedbe izleta i ekskurzija
- predlaže mјere poboljšanja uvjeta rada u Školi
- pomaže učenicima u izvršenju školskih i izvanškolskih obveza
- predlaže ravnatelju, Učiteljskom vijeću i

Školskom odboru mјere za promicanje prava i interesa učenika

- raspravlja o etičkom kodeksu neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti u Školi i Kućnom redu prije njihova donošenja
- obavlja druge poslove određene ovim statutom i drugim općim aktima.

No ispunjava li uvijek vijeće učenika svoje zadaće i je li ono uopće uključeno u rad škole na takav način? To su vrlo česta pitanja na koja odgovor ponekad i nije lako dati. Baš zbog tih pitanja prošle godine pokrenut je projekt „I mene se pita – glas vijeća učenika u vrijeme COVID-19“ kojim su dionici projekta htjeli istražiti u kakvom se položaju

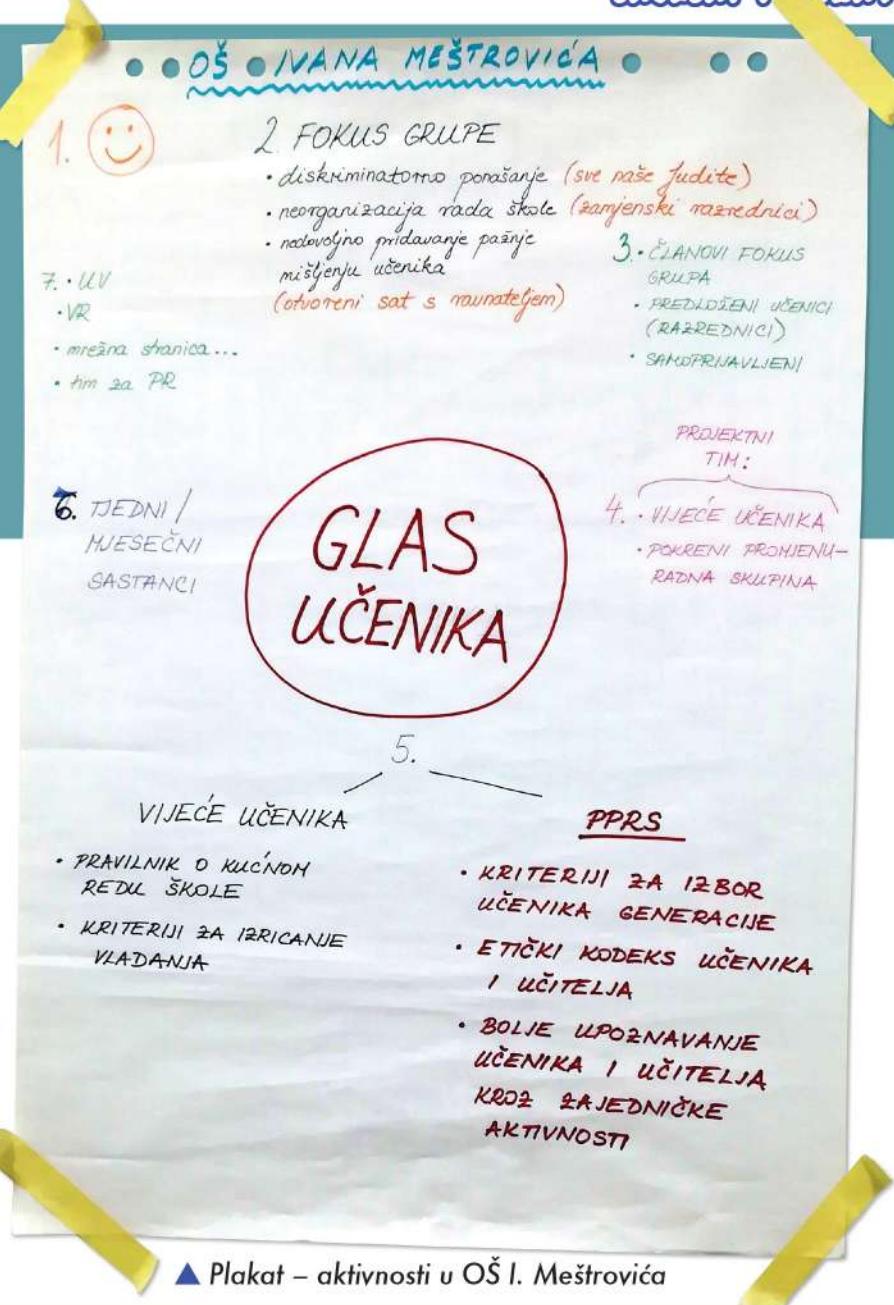
OSNOVNE INFORMACIJE O PROJEKTU

- Trogodišnji projekt (2020. – 2022.)
- Zemlje sudionice: Hrvatska, Sjeverna Makedonija, Portugal
- Koordinator u Hrvatskoj: Forum za slobodu odgoja
- Partnerske škole:
 - Osnovna škola Ivana Meštrovića, Hrvatska
 - Secondary School „Nikola Karev“, Sjeverna Makedonija
 - Agrupamento De Escolas Jose Estevao, Portugal

ravnopravnosti u školama i želje da se i njihov glas čuje i uvažava.

Učenici naše škole istaknuli su zadovoljstvo školom i učiteljima te naveli kako se novoupisani učenici osjećaju dobro i prihvaćeno. Međutim, izdvojili su i kako kod pojedinih učitelja primjećuju neprihvatljivu verbalnu komunikaciju, požalili su se na nedovoljnu protočnost informacija na relaciji razred – učitelj/razrednik – stručna služba i na organizaciju nastave na daljinu tijekom pandemije te su istaknuli kako nedovoljno participiraju u životu škole i njihov se glas ne čuje i ne uvažava dovoljno.

Na temelju ovih rezultata osmisili smo različite aktivnosti s ciljem rješavanja navedenih problema (izrada etičkog kodeksa za odnose

▲ Plakat – aktivnosti u OŠ I. Meštrovića

našlo vijeće učenika tijekom pandemije bolesti COVID-19.

U sklopu projekta provedene su internetske ankete i fokusne grupe, za koordinatora VU-a kao i učenike sudionike u VU-u, kojima su istraživači iz prve ruke htjeli saznati što se točno događa s vijećima učenika. Rezultati su pokazali da su se s početkom pandemije sastanci vijeća učenika smanjili na minimalnu razinu (jedan u polugodištu) te da vijeća nisu u potpunosti ispunjavala svoju ulogu. Razlog tomu, navode koordinatori VU-a, najviše je nedostatak uputa Ministarstva znanosti i obrazovanja te nedostatak tehničke podrške dok s druge strane učenici navode da ne znaju razlog neodržavanja sastanaka. Iz svega je izведен zaključak, uz prijašnja saznanja o radu vijeća učenika u RH, da bi koor-

dinatorima bile korisne jasne upute MZO-a te dodatne edukacije uz primjere dobre prakse, a da bi učenicima dobro došle edukacije o ulozi i važnosti vijeća učenika kako bi se i oni sami mogli više uključiti u život njihove škole.

Sve do sada bile su općenite informacije

na razini cijele Hrvatske, a u kakvom se stanju naše Vijeće učenika našlo zbog pandemije i koje su se sve promjene dogodile ove školske godine?

Prošle školske godine 2019./2020. održan je samo jedan sastanak VU-a u prvom polugodištu između učenika (i razredne i predmetne nastave) te školske psihologinje i ravnatelja. Na tom jednom jednom sastanku sudionici su razgovarali o aktualnim temama te su učenici imali priliku postaviti pitanja na koje su željno htjeli znati odgovore. Tim sastankom prikazana je ona formalna strana vijeća učenika koja je do ove školske godine bila dugo vremena zastupljena. Naime, Vijeće učenika ove škole dosta vremena nije imalo onu pravu ulogu, tj. nije bilo korektno vođeno te se osnivalo samo zato što se moralo osnovati. Što bi

▲ Sastanak Vijeća učenika

Grafički prikaz 1.: Narančastom bojom su označene planirane aktivnosti, a žutom one koje su da sada realizirane.

POKRENI PROMJENU – REFORMATORI

priljeva primjedbi i prijedloga za poboljšanje uvjeta rada i izvođenja nastave.

Teme koje se često ponavljaju na sastancima su: promet ispred škole, neprimjereno ponašanje učenika, tehnički problemi s pametnim pločama, tabletima i računalima, uništavanje školske imovine, problemi sa školskim WC-ima, pitanja oko popravka prozora i krova (obnova škole u cijelosti), ugroženost održavanja nastave na školskom igralištu i općenito onečišćenje školskog okoliša i mnoge druge. Dio problema u procesu je rješavanja dok dio čeka odgovore ravnatelja koje će učenici dobiti u skorije vrijeme.

Daleko je naše Vijeće učenika od potpunog uspjeha i ispunjenja svoje zadaće i uloge, ali sada je pod vodstvom pravih ruku i okuplja sve motiviranije učenike te polako budi svijest o važnosti i potrebi glasa učenika u odgojno-obrazovnoj ustanovi kao i u cijelom sustavu.

Ema Kovačević, 8. a; Predsjednica Vijeća učenika

Reformatori

▲ Online sastanci Reformatora na platformi Zoom

Ako se pitate tko su Reformatori, oni su skupina koja se sastoji od 24 učenika od petoga do osmoga razreda koja djeluje u sklopu projekta Pokreni promjenu! Njih vode profesorice Aelita Jurak i Gordana Ljubas.

Sastajali smo se svakog četvrtka na Zoomu. Svaki učenik iznosio je svoje mišljenje i prijedloge koji su se dalje razmatrali s ostalim članovima skupine. Prvi projekt Reformatora bio je odabir kriterija za učenicu/učenika generacije koji je uspješno održan u roku od dva mjeseca. Završni rezultat su sljedeći kriteriji:

- ① Uspjeh
- ② Vladanje
- ③ Sudjelovanje (i uspjeh) na natjecanjima

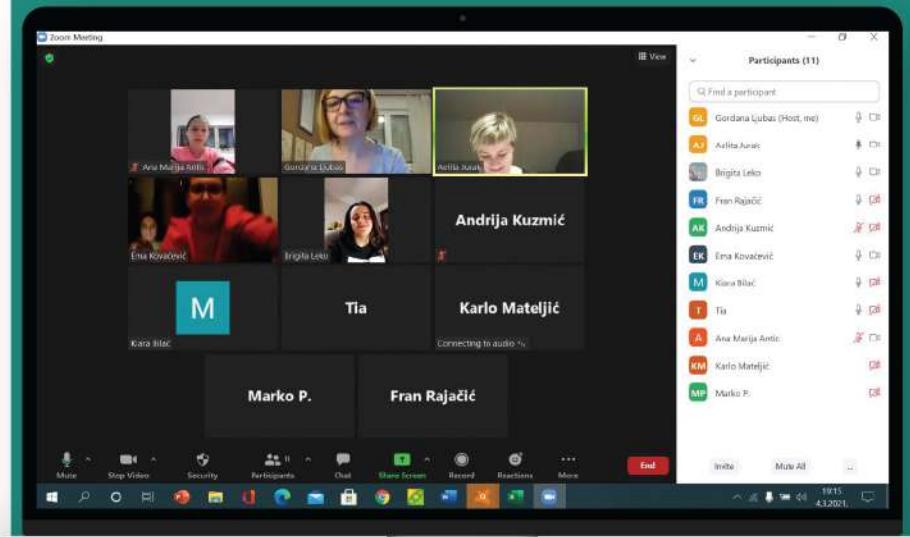
- ④ Sudjelovanje u školskim aktivnostima i natječajima
- ⑤ Sudjelovanje u školskim projektima
- ⑥ Volontiranje
- ⑦ Sudjelovanje u izvanškolskim aktivnostima.

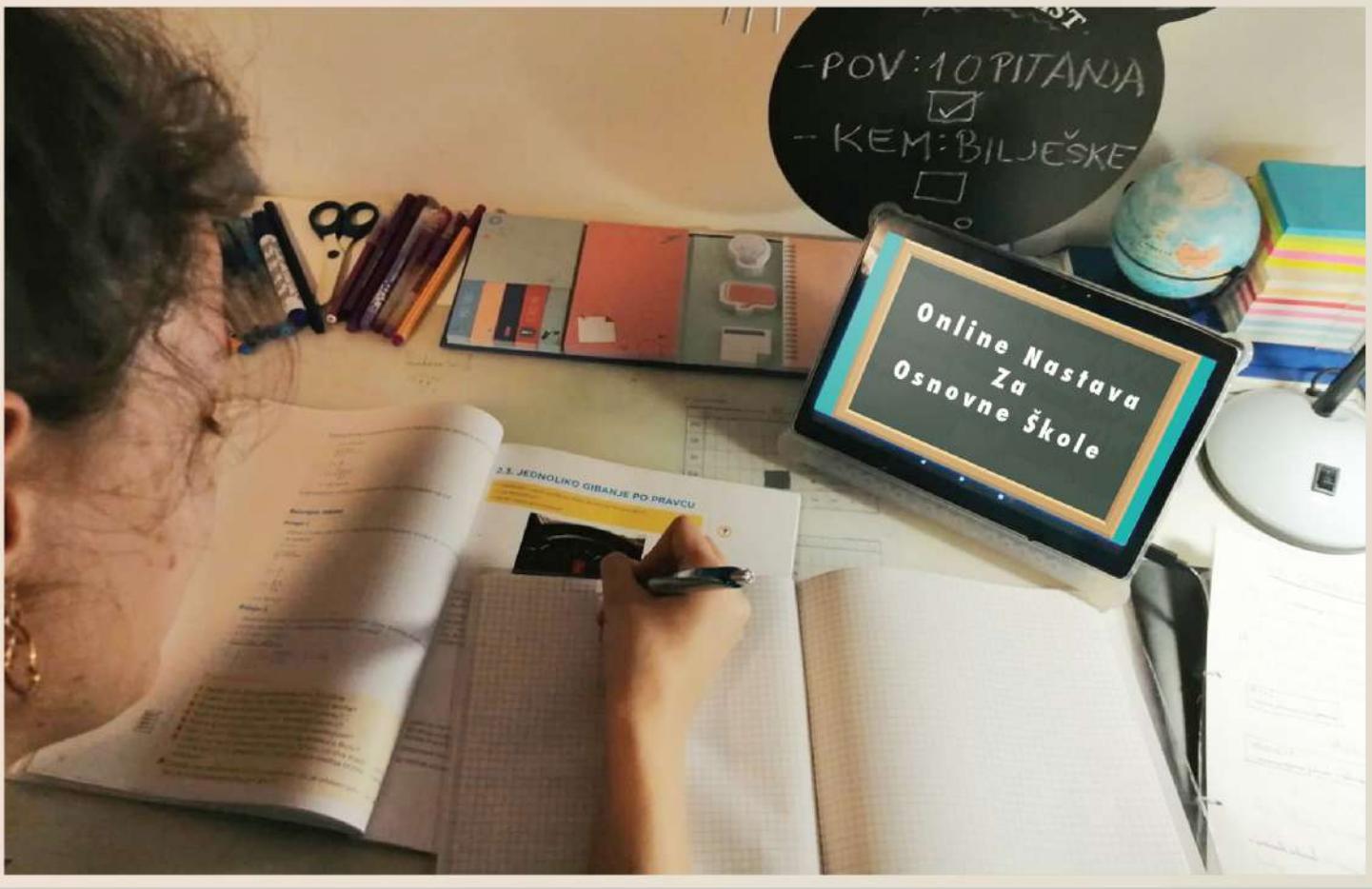
Za svaki kriterij dobiva se određeni broj bodova koji se na kraju zbrajaju i učenik s najviše bodova postaje učenik generacije .

Ovo je bio tek prvi projekt, ali Reformatori nastavljaju s drugim projektima. Na primjer, osmislići način na koji se učenici i učitelji mogu bolje upoznati te izrada etičkog kodeksa učitelja i učenika.

Ako i ti imaš neku ideju, obrati se voditeljicama Projekta i slobodno nam se pridruži.

Tia Lojo i Matija Dukić, 6. d

Osvrt na *online* nastavu

Videopoziv kao najbolji način nastave na daljinu

U protekle dvije godine svijet je zahvati globalna pandemija. Tragedija koju nismo mogli izbjegći sa sobom je donijela brojne probleme od kojih je jedan nastava na daljinu. Zamisljena je kao rješenje problema većeg širenja zaraze i u jednom dijelu sigurno pomaže, ali ima i brojnih problema koji iz nje proizlaze. Već i samo ime dosta govori, ali nastava na daljinu je oblik nastave u kojem učenici nisu u školama u učionicama, već sjede kod kuće za računalima, mobitelima ili tabletima i prate nastavu preko videopoziva ili aplikacije. Iako traje već duže vrijeme, još uvijek nisu riješeni svi problemi koji s njom dolaze. Profesori nemaju uvid u rad učenika kod kuće, a učenicima se vrlo lako prebaciti na nerad. Odjednom učenici imaju odlične uspjehe na *online* ispitima, a stečeno je znanje kod mnogih sve manje i manje.

Zbog današnje tehnologije zahvalni smo da u vrijeme svjetskih kriza možemo uopće pratiti nastavu, no ovakav oblik nastave jedan je od najlošijih. U brojnim se školama nastava prati preko videopoziva, no u brojima ne. Mnogim je učenicima samo zadan zadatak preko aplikacije i većina ga izvršava

površno i s nimalo truda zato što znaju da ga nitko neće provjeriti i da s profesorima ne moraju stupiti u kontakt. Zato bi profesori morali zadavati manje zadataka za samostalan rad i samostalno obrađivanje lekcija i više se usredotočiti na zajednički rad i pomaganje učenicima da shvate gradivo. U ovakvim je situacijama najbolji poticaj učenicima na rad videopoziv na kojem će profesori pozivati učenike i više neće biti vremena za spavanje i nerad.

Vrijeme usmenoga ispitivanja kao i pisanje pisanih provjera također su promijenjeni u ovakvome obliku nastave. Ne postoji način usmenog ili pisanih provjeravanja znanja uz stopostotnu sigurnost da učenik ne prepisuje ili nema pomoći. Ako je ikako moguće to organizirati, pisanje ispita ili usmenog

odgovaranje trebali bi se provoditi u školi u učionicama. Kad to nije moguće, najsigurniji način bio bi preko videopoziva kad će profesori najbolje provjeriti znanje učenika i moći vidjeti ima li pomoći ili prepisuje.

Zbog svih ovih faktora učenici, maturanti, studenti imaju velike propuste u školovanju. Nastava na daljinu traje dovoljno dugo da su mladi već mogli dobiti velike „rupe“ u znanju koje će biti teško ispuniti. Većina ima odlične ocjene, a mi više ne znamo tko je na ispitima varao, a tko je na njima stvarno pokazao svoje znanje. Zato treba poduzeti sve da školovanje u ovo doba bude što bolje jer bi nam svima obrazovanje trebalo biti na prвome mjestu.

Najveće šanse za poboljšanje ove nastave ima uvodenje videopoziva kao „redovne nastave“ u nastavi na daljinu. Učenici se neće previše odvojiti od navika kao kada su u školi zato što će imati oblik sata u kojem će sudjelovati i neće raditi zadatke iz kreveta. Profesori će u tim okolnostima imati najbolju priliku za rad s djecom najsličniji onome u školi i mogućnost provjere stečenih znanja.

Dora Slišković, 8.b

Učenici predlažu kako poboljšati online nastavu

Najučinkovitije rješenje: dio na izravnoj nastavi, dio online

Stres, pritisak, zabrinutost, sve su to problemi osmaša koji trebaju upisati srednju školu. Još se pojavila i pandemija koronavirusa. Strašno! Svi su učenici u nekom trenutku bili u *online* nastavi (i vraćali se na nju), a mnogima su problem neispravljen ocjene i prosjek potreban za upis u srednju školu.

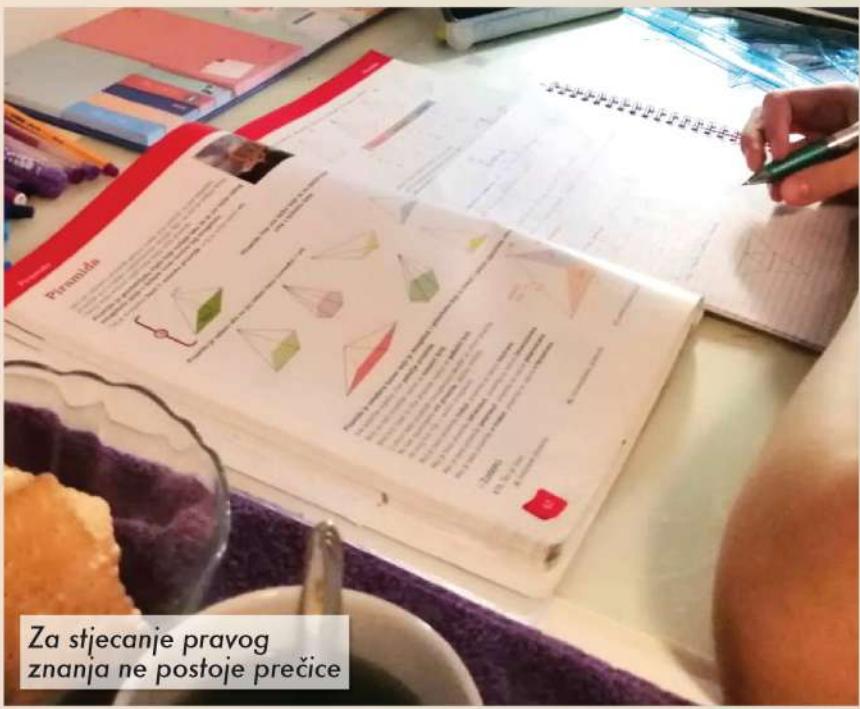
Učenicima je nastava na daljinu nov i nepoznat teritorij, ali su se uspjeli snaći, čak su uspjeli postići i izvrsne rezultate koji u stvarnosti baš i nisu slični njima. Srednje škole nemaju izbora nego povećati broj bodova potrebnih za upis. Nekim učenicima škola na daljinu nije „pomogla“ te su zadržali ocjene koje su imali i prije. I što sad? Na jednoj su strani učenici s lažnim ocjenama, a na drugoj oni s pravim, zavrijedjenim ocjenama.

Srednjim je školama bitan prosjek i zbog toga škole mogu upisati i oni s nezasluženim ocjenama bez obzira na njihovo stvarno znanje. Učenici koji su marljivo radili i nisu uspjeli postići odlične rezultate nemaju dovoljno bodova za upis u srednju iako imaju znanje veće od onih s nezasluženim peticama. Profesori imaju veliku ulogu u svemu jer su se i oni kao i djeca „opustili“ u nastavi na daljinu i počeli blaže ocjenjivati učenike.

Ima više rješenja ovih problema: Prvo od njih je da se učenike redovito ispituje putem Teamsa ili Zooma. Drugo je da učenici testove dolaze pisati u školu ili da ih pišu s upaljenim kamerama gdje i dalje postoji mogućnost prepisivanja. Treće je da se razred podijeli u dva dijela te da je jedan tjedan jedan dio u školi, a drugi *online* i onda se zamijene.

Najučinkovitije bi bilo treće rješenje jer u izravnoj nastavi učenici lakše mogli pitati profesore kad im nešto nije jasno, a bilo bi sve u skladu s epidemiološkim mjerama. Ovo rješenje bilo bi prihvatljivo i profesorima jer bi mogli vidjeti tko zna i u skladu s pokazanim znanjem ga ocijeniti. Srednje škole moguće bi uvesti pisanje prijemnih ispita.

Noa Kanižaj, 8. b

Osvrt na probleme u nastavi

Prepisivanje je majka (ne)znanja

Prepisivanje nije od jučer. Nije ono nastalo pojmom suvremene tehnologije. Postoji već dugo u našim školama i nikako taj problem ne možemo riješiti.

Prepisivanje se ne odnosi samo na prepisivanje testova i zadaća od drugih, već na sve oblike varanja, kršenja pravila i korištenja pomoći tijekom provjera znanja. Učenici se često koriste šalabahterima, slikanjem rješenja zadaća, došaptavanjem... Varaju iz više razloga: lijeni su i ne da im se učiti, možda nemaju vremena za sve zadatke koji su stavljeni pred njih, a moguća je i snažna želja za dobivanjem što bolje ocjene kako bi se dostigao željeni 5.00 uspjeh.

Čest je problem to da učenici imaju puno školskih i izvanškolskih obaveza pa ne stignu učiti, stoga kao najlakše rješenje pronalaze prepisivanje. Često je i da učenici žele imati odličan uspjeh kako bi uspjeli upasti u dobre srednje škole, ali priznajmo da je česta i jednostavno lijnost. Učenici misle da su varanjem zasluženo dobili odličnu ocjenu, misle da su uspjeli i da znaju gradivo. Zato i kažu da je prepisivanje majka uspjeha! No, varaju se jer zapravo nemaju znanje. Trajnoga znanja sve je manje i učenici nespremno kreću dalje. Stvaraju se i drugi problemi. Prepisivanjem nezasluženo dobiju dobre ocjene pa imamo u konačnici prevelik

broj odlikaša. Pri upisu u neke smjerove obrazovanja (srednje škole ili fakultete) učenici koji su varali zauzeti će mjesto onima koji to stvarno zaslужuju. To utječe i na njih same. Budući da nemaju potrebno predznanje, u srednjoj školi ili na fakultetu neće se moći snaći. Na taj način svoju budućnost stavljamo na kocku i sumnjamo u druge. Osoba s nekim problemom obratit će se stručnjaku koji će taj problem moći riješiti i koji je dio svoga školovanja posvetio toj struci. No ako je on tijekom toga školovanja varao, nema potrebno znanje i problem neće moći riješiti.

Učenici stvaraju i naviku prepisivanja, nerada, neučenja i lijnosti iz koje se teško izvući.

Ovaj bi problem riješilo uvođenje tzv. male mature, stvaranje boljih radnih navika kod djece dok su još mala, stvaranje većeg poticaja kod kuće i u školi te češće ne samo pismene već i druge provjere znanja.

Kao najbolje rješenje predlažem uvođenje male mature na kraju osnovnoškolskog obrazovanja. Na taj će se način raspoznati tko koliko stvarno zna. Iako su neki prethodno varali i zavaravali sebe (a misle i profesore), mala matura će svima dodijeliti bodove pravedno. Znajući da ih čeka takva provjera znanja, učenici će se na vrijeme potruditi i ne služiti se prepisivanjem.

Lucija Kovač, 8. b

Dvorište Omine i djedove kuće

Vukovarska priča moje Ome

Glavaševičeve *Priče iz Vukovara*, čitane za lektiru, podsjetile su me kako je važno ne zaboraviti ničiju ratnu vukovarsku priču. Ni našu obiteljsku priču, priču moje Ome, ne želim prepustiti zaboravu. Zamolila sam je da još jednom u priči proživi sa mnom svoje teške vukovarske dane 1991. godine.

Baku u našoj kući oduvijek zovemo Oma. Na njemačkome jeziku to i znači baka, a taj je germanizam u našoj obitelji baš zbog njezinih njemačkih korijena.

Pravo ime joj je Aldiona Martić, no u obiteljskom okruženju nikada nećete čuti to ime. Mama joj je podrijetlom iz Mađarske, tata iz Njemačke, a ona se rodila i odrasla u Vukovaru gdje još uvijek živi.

Atmosfera te 1991. godine

● Kako si dočekala novu situaciju u gradu?

Atmosfera te 1991. godine mnogo se razlikovala od dotadašnjih godina. Poslije Uskrsa više ništa nije bilo kao prije. Neka napetost zavladao je zrakom, ljudi su se počeli grupirati na Srbe i Hrvate,

zatim dolazi do masakra u Borovu Selu kad je pobijeno 12 naših redarstvenika, ali mi smo u gradu *kao* normalno funkcionali. Noću se samo znala čuti poneka eksplozija, a ujutro čuješ da je kafić od toga i toga dignut u zrak. Strah te svega, al' moraš funkcionali zbog sebe i obitelji.

Jednog dana popodne izmamila nas je na ulicu buka, nepregledna kolona vojnih kamiona ulazi u grad, u kamionima kroz prozore vire bradati neuredni ljudi u zelenim uniformama i kroz otvore nam pokazuju tri prsta. Strah je u zraku jer ne znaš što sljedeće nastupa.

Jednog dana popodne izmamila nas je na ulicu buka, nepregledna kolona vojnih kamiona ulazi u grad.

Od toga dana svaki dan u 17 sati patrolira transporter, izaziva strah od vojske koju smo uvijek doživljavali kao obranu, ali sad obranu od koga, čega... Ma mi smo tu živjeli svi skupa, družili se, nismo gledali tko je Srbin, Hrvat, Mađar, Ukrajinc... Napetost među ljudima mogla se rezati nožem. U zraku je lebdjelo zlo. Počela su jednostavno nestajanja pojedinih ljudi i djece. Poslije smo čuli da se spremaju veliko zlo pa Srbi svoju djecu i žene šalju svojoj obitelji u Srbiju...

Strah je prevladao u svima nama. Djecu, tvoga tatu i tetu, odvela sam u Zagreb kod familije dok

Podrum u kojem su boravili djed, druge bake, susjedi i rođaci

se situacija ne smiri budući da je trajalo školsko ferije.

Pucamo po šavovima

- **Tko se skriva s tobom u podrumu? Koliko dugo ste boravili тамо? Kakav je bio život u njemu?**

24. kolovoza ostavljam tvoga tatu i tetu u Zagrebu i vraćam se u Vukovar zadnjim autobusom što je vozio onamo. Vraćam se jer moram na posao. Deda, stare bake, svi su tam. Dolazim u Vukovar, deda me dočeka i odveze kući. Nije dugo potrajalo otkad su avioni počeli nadljetati. U daljini čujem pucnjavu i najedan-put sirena zavija. Grozno, prvi put u životu to čujem. Ne samo ja, nego cijeli grad. Dakle, avioni nadljeću i raketiraju vodotoranj, tu *Velebnu mrcinu* (tako sam ga zvala jer me svojom veličinom fascinirao). Sad je ranjen, a mi kuda ćeš nego u podrum. Počinje borba za opstanak.

Iznijeli smo neke nepotrebne stvari, unijeli stari kauč od susjeda, neke madrace, stare palete, donijeli jastuke i poslužilo je. Brinuli smo se za moju mamu, koja je živjela petstotinjak metara od nas, pa smo

je doveli k nama u podrum, druga baka je već bila s nama, susjedi, koji nisu imali podrum u brdu koji je sigurniji, također su bili nama, a tu su bili i rođaci koji su živjeli na Mitnici. Sveukupno nas je bilo devet.

Tu sad počinjemo organizirati život. Muški imaju svoje zadake, koje im dodjeljuje štab, a mi žene kuhamo, donosimo jedni od drugih namirnice jer ništa više ne radi, struje više nema, telefona više nema, a strah je tu.

Prepričavamo jedni drugima kako su naša djeca, šta rade, a sad se sigurno i oni brinu zbog nas. Pucamo po šavovima. Strah od neizvjesnosti i spoznaje da svaki čas nema nekog nama bliskog jer je poginuo...

Strah od neizvjesnosti i spoznaje da svaki čas nema nekog nama bliskog jer je poginuo...

žene možemo na svoju ruku izaći kroz kukuruze. Prijateljica s malom kćerkom i ja spremile smo se da izađemo autom, ali nam štab nije dozvolio da same vozimo pa će nas deda i prijatelj odvesti, a oni će u povratku uzeti namirnice potrebne za opstanak u podrumu.

Popis smo napravili i krećemo. Na putu ne znaš hoće li te metak pogoditi. Prošli smo puno punktova od naše vojske, a kroz kukuruze nas je vodio jwdan Varaždinac koji je i sam postavljao mine na tom putu. Dolazimo do čistine i kaže: „A sad je na vama, gas i neka vas Bog čuva“. Te riječi nikad neću zaboraviti, hvala mu.

Glas Siniše Glavaševića

- **Kako ste i kamo pobegli iz Vukovara?**

Prošli smo čistinu i otišli za Zagreb. Mislila sam da srećni nema kraja kad sam ugledala tvoga tatu i tetu. Suze, sreća, radost, ali opet na »

Gas i neka vas Bog čuva

- **Koji je bio tvoj najveći strah? Čemu si se nadala?**

Jedno relativno mirno jutro u sredini rujna dobili smo dozvolu da mi

INTERVJU S VUKOVARKOM ALDIONOM MARTIĆ

Omina i djedova kuća

kratko. Deda i prijatelj Viki išli su pokupovati namirnice i vratiti se u pakao zvani Vukovar. Pozdravili smo se i oni su otišli. Trebaju opet proći istu dionicu puta kroz kukuruze, ali sutradan evo ih, nisu mogli proći jer su napadi na grad bili učestali i štab im nije dozvolio da idu dalje od Vinkovaca.

Pokušali su tri puta i vrtili se za Zagreb. Bake, susjedi i rođaci ostali su zarobljeni u gradu. Grozno.

Nemaš kontakta s njima, samo čekaš izvješće s televizije. Glas Siniše Glavaševića bio je jedini kontakt s tvojima. Stalno sam bila u nekom iščekivanju da će ludilo stati i da ćemo svi opet biti na okupu, ali to su tada bile samo iluzije.

Kratko smo bili kod rodbine jer nas je bilo puno, a našoj agoniji nije bilo kraja. Otišli smo u stan kod nekih ljudi koji su nas prihvatali, ali na kratko, ni oni nisu mogli vjerovati da će to tako dugo trajati. I tako smo se selili devet puta.

Nismo mi bili jedini koji su tako prošli. Dapače, bilo je puno slučajeva što nas je malo tješilo. Onda smo našli organizirani smještaj

– sobicu na Črnomercu. Bili smo s ljudima koji su isto tako prošli, ali iz drugih dijelova Hrvatske.

Deda je opet otišao na ratište, ali u Jarminu, nedaleko od Vinkovaca. Mi u Zagrebu – tata i teta u školu, ja radila... Rat je završio, hvala Bogu svi bližnji su nam tu, jedni otišli na more, a mi ostali. Zagreb nam je postao novi privremeni dom.

ljudi uopće mogu tu živjeti, ali ni njih nema puno, tu i tamo netko. Pustinja... mi puni napetosti idemo našima na groblje iako je cijeli grad dosad viđen groblje.

U centru suze naviru, vidimo crkvu, gimnaziju i moju Ulicu Stjepana Radića. Skačem sa sjedala i gledam gdje je broj 80. Vrisnem: „Stani, eno jel!“, vozač kaže da ne smije stati, no usporio je. Šok, užas, bol u grudima, jecaj, ne mogu to opisati. Mama me smiruje. Odlazimo na groblje, odajemo počast, pomolimo se i vraćamo se istim putem kraj kuće, vozač mi obećava da će još usporiti, ali da ne smije stati. To je i učinio.

Odlazimo pune duše što smo makar na tren bili s našim precima i prijateljima na groblju, a ja ispunjena jer sam vidjela svoju kuću.

1995. godine teta se udaje, tata na fakultetu, deda se zaposlio, a maštanje o konačnom povratku u Vukovar ostvarilo se 1999. godine.

Marcela Martić. 8. b

Rad je sudjelovao na županijskoj Smotri LiDraNo.

Fran Rajačić 6. a

Ne smijemo dopustiti da nam reklame, koje stalno iskaču na ekranu, nametnu što trebamo jesti, piti, odjevati... te da nam određuju kako trebamo izgledati.

Prihvatanje medijskih sadržaja

Okruženi smo različitim medijima, vizualnim (novine, knjige, časopisi, plakati, stripovi) i električnim (televizija, internet i radio). Iako volim čitati knjige, najviše se koristim internetom, kao i većina mladih.

Internet i društvene mreže služe mi za komunikaciju, mogu iznijeti svoj stav o nekoj temi. Mogu brzo dobiti informaciju o bilo čemu, tako puno toga naučiti i saznati.

Naučila sam u školi i od roditelja kako se ponašati kada tražim neku informaciju, a nudi mi se više izvora. Poučili su me da uvijek provjerim tko je pisao tekst i je li tekst možda naručen kao reklama. Uvijek moram provjeriti je li autor pouzdan. Naučila sam da se to zove medijska pismenost.

Mislim da mediji nemaju loš utjecaj na mene i moju obitelj jer moj tata kaže da mi moramo upravljati medijima, a ne oni na-

ma. On uvijek kaže: „Mi smo gospodari, a internet nama treba biti sluga.“ Da je dobro da uvijek možemo na internetu naći informaciju iz bilo kojeg područja ako se znamo pravilno postaviti. I ne dopustiti da nam reklame, koje stalno iskaču na ekranu, nametnu što trebamo jesti, piti, odjevati...

Jako sam žalosna kad vidim fotografiju nekoga koga poznajem i primijetim da ju je uređivao photoshopom i da na njoj naličuje na one koji se svaki dan pojavljuju na različitim internetskim stranicama i određuju nam kako trebamo izgledati, a ne na sebe.

Najviše me iznenadilo kad sam primijetila da se ponekad u medijima isti događaj prikazuje različito. U tom slučaju uvijek tražim mišljenje roditelja. Nadam se da će uvijek zadržati svoj oprezan stav prema medijima.

Dora Barać, 6. a

▲ Dora Barać 6. a

Iva Lukačić 6. a ▲

◀ Marin Vračić 6. c

Hej! Nemoj biti
tužan/tužna, to što vidiš
na internetskim
stranicama nije zapravo
istina, oni se jako dugo
pripremaju za jedno
slikanje, ali ne treba im
to da budu lijepi. Svi su
lijepi na svoj način.

▲ Matija Segedi 6. c

▲ Hana Kovačević 6. a

MEDIJSKI SADRŽAJI

JE
DI
IN
ST
VE
NS
SAV
R
Š
E
N

Ne obazir se na tuđa mišljenja
Ne menjaj se zbog drugih
Bez tvog pristanka, nitko u
tebi ne može izazivati
osjećaj manje vrijednosti
Da bi se priznala tuđa vrijednost,
treba imati vlastitu

Ti vrijediš i ti si bitan.
Oduvijek, sada i zauvijek

Ono što ponekad vidimo, što
nam otkupi i ukrade
poglede, ne predstavlja
istinu odraz, već samo viziju

Uvijek treba zaviriti u dušu,
jer je u njoj, duboko, poput
labyrinta, skrivena naša
istinska ljepota

Iva Brigić 6. c ▲

Fotografije,
Hela i Ina, 8. d

Prehrambene navike djece

U prehrambene navike djece ubrajamo svu hranu koju dječa jedu, količinu hrane koju jedu, kako i koliko često jedu te kada, koliko i koju tekućinu unose u svoj organizam. Loše prehrambene navike dovode do različitih bolesti anoreksije, bulimije, pretilosti koje ne utječu samo na fizičko, već i na psihičko zdravlje djece. One također oslabljuju imunitet, podloga su za razvoj težih srčanih problema, visokog krvnog tlaka i sl. Nažalost, prehrambene navike djece u cijelome su svijetu jako loše, a u Hrvatskoj su poražavajuće jer je čak 35,9 % djece pretilo!

Uzroci različitih loših prehrambenih navika su siromaštvo, način života i život u virtualnom svijetu. Tako u zemljama Afrike, Azije pa i Južne Amerike imamo slučaj da djeca ne unose dovoljnu količinu hrane i pića u svoj organizam (zbog siromaštva i prisilnog rada). S druge strane, u zemljama Europe i Sjeverne Amerike imamo slučaj prevelike konzumacije brze hrane i slatkih, gaziranih pića (zbog ubrzanog ili virtualnog načina života).

▲ Izabela Cvitković, 2. b

Rješenja koja nudim mogla bi biti za probleme s prehrambenim navikama djece u Hrvatskoj. Prvo rješenje bilo bi poboljšanje školskih jelovnika i njihova primjena u cijeloj Hrvatskoj. Time bismo osigurali zdrave prehrambene navike djece koja jedu u školama. Drugo potencijalno rješenje ovega problema bila bi edukacija za djecu i roditelje s primjerima dobre prakse. Cilj edukacije bilo bi predstavljanje rada nutricionista i liječnika, uspostavljanje zdrave komunikacije s njima te na zanimljive načine prikaz benefita zdravih prehrambenih navika.

Treće rješenje problema nezdravih prehrambenih navika je omogućavanje povoljnije kupnje domaćih prehrambenih proizvoda koji bi uz umjerenu konzumaciju mogli poboljšati prehrambene navike, ali i zdravlje ljudi.

Najbolje rješenje jest edukacija za djecu i roditelje jer bismo time povezali djecu i roditelje, na zabavan način ih podučili zdravim prehrambenim navikama te poručili ljudima da problemi u prehrani nisu sramota i da je za njihovo rješavanje nužna komunikacija između liječnika, roditelja i djece. Edukacije se mogu prilagođavati različitim državama i njihovim problemima čime rješavamo problem onih s nezdravim navikama i poboljšavamo prehrambene navike svih.

Ema Kovačević, 8. a

Crvenkapica u Japanu

Crvenkapica je putovala dva dana. Ima svoj stardni izgled. Putovala je u Japan.

Hodala je ulicama. Putem je pitala prolaznike gdje je Tokio jer je bila u Yokohami. Jedan joj je starac rekao da ode do vulkana Fuji. Poslušala ga je i zahvalila se. Kad je stigla do vulkana vidjela je zmaja. Zmaj ju je odnio u Tokio. Tamo je naučila Jiu Jitsu.

Kad je došla kući borila se s vukom i pobijedila ga je.

Kajo Božičević, 2. d

Crvenkapica uživa. Car je otiašao u penziju pa je Crvenkapica postala carica Japana. Voljela je Japan jer je njezina baka tamo živjela.

Išla je kupiti par suvenira pa je gledala prekrasne trešnjine cvjetove. Bila je malo gladna pa je pojela suši. Brat joj je išao na judo, pa je probala i ona. Imala je veliku kulu u kojoj je živjela.

Na kraju se zaljubila i dobila je dijete. Živjeli su sretno do kraja života.

Lea Legin, 2. d

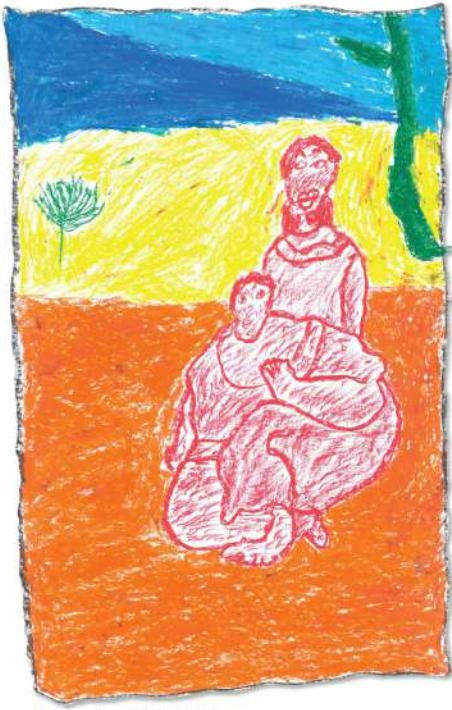

▲ Sanjamo daleke zemlje, radovi učenika 2. d

▼ Iskra Vukas, 1. d

▲ Rea Kovač, 1. b

▲ Roko Tolić, 8. c

Prijatelj

Kad ispune mi se sve želje,
prijatelj je tu
da dijelimo veselje.

Kad potonu mi sve lađe,
prijatelj se uvijek
uz mene nađe.

A kad netko zatreba njemu
ja, kao prijatelj pravi,
uskočim u trenu.

Vid Pavlović, 5. d

Pismo prijatelju

Dragi prijatelju,
dugo je prošlo otkako si otišao...
Pitam se gdje si,
tražim te u starim sjećanjima.

Dragi prijatelju,
iščekujem naš ponovan susret,
ne mogu dočekati dotrčati tebi u zagrljaj,
prigrliti te opet srcu.

Dragi prijatelju,
znaj da si dio moje svakodnevice,
prisutan u svemu što činim.
Nedostaješ mi, želim te ovdje... pored sebe.

Nika Rukavina, 7. a

▲ Lucija Rukavina, 2. b

Prijateljstvo

Prijateljstvo je kao cvijet
koji svakim osmijehom raste.
Njeguje ga cijeli svijet
i u proljeće ga bude laste.

A da bi cvijet mogao sjati
i da nikada ne uvene,
vode mu treba dati
i trebaš biti pokraj mene.

Da te grijem kad ti je hladno,
da te čuvam kad si pun straha,
da te grlim kad se osjećaš jadno,
da te volim do posljednjeg daha.

Vito Marcelić, 5. d

▲ Magda Kvesić, 2. a

Marija Čokolić, 2. a ▼

▲ Vida Smola, 2. b

GREBZA

Hej, pogledaj tamo,
vidiš li Savu
kako ponosno teče, a
mostovi smiješkom pozdravljaju veče.

Neboderi svijetle
kao kriješnice u tami,
dok umornu katedralu
očekuju bolji dani.

Slijeme se ljuti
što Medvednica drhti,
kuće se tresu
kao da su na plesu.

Da, to je moj Zagreb,
junački stoji
pokušavaju ga gazit
al' on se ne boji.

Franko Dean, 7. d

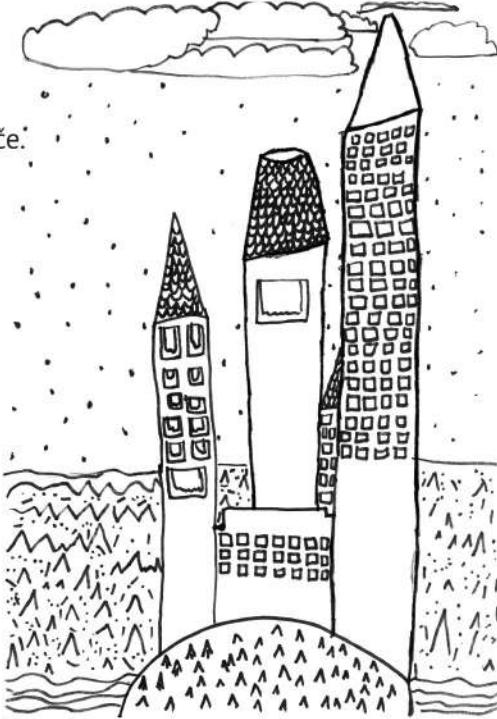

▲ Noa Globlek, 2. a

Sofija Vasiljević, 2. a ▼

▲ 2.td slika po uzoru na Mirnu Sišul

▲ Fran Sučija, 5. c

Grad zimi ▼

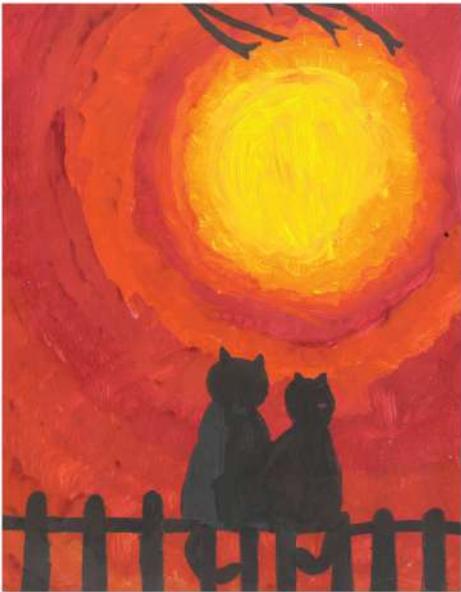
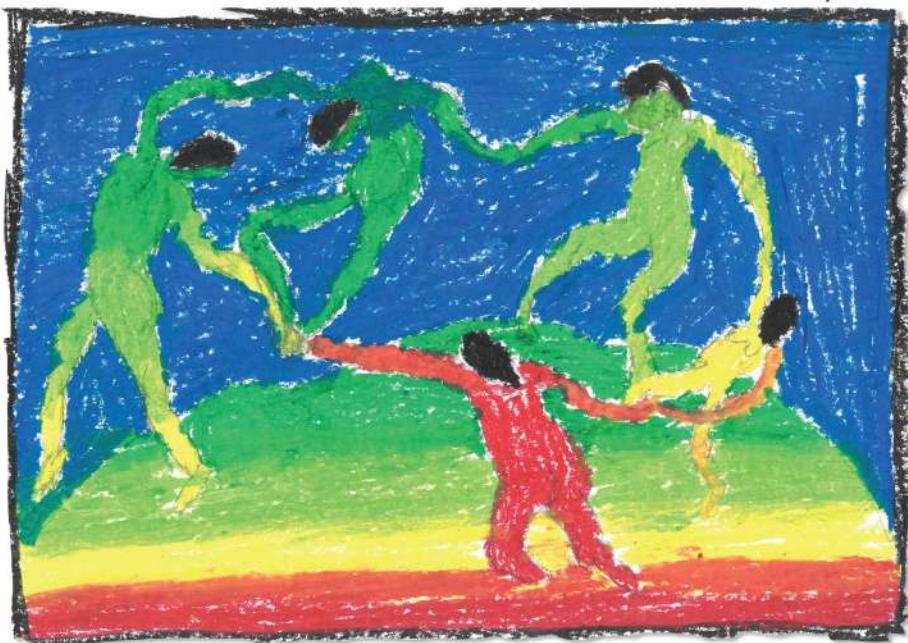

Ivan
Meštrović
Radovi
učenika 3. c

▼ Nikola Oslaković, 8. c

Mia Ostojić, 2. d ▶

Kraljevstvo igara

Svaki dan kad se vratim iz škole, potrčim u svoju sobu i gledam kroz prozor. Ubrzo mi se pred očima ukaže razdragani vatromet koji zajedno s redovima zvijezda i punim mjesecom obasjava veliko kraljevstvo igara.

Kraljevstvo svojim oblikom i izgledom podsjeća na veliki svjetleći i šaren i dvorac. U njemu je veselo, zaigrano i uvijek nasmijano. Dvorac je ljepši od svih koje sam video, toliko lijep da mu dvorci iz bačke nisu ni do koljena. Toliko je velik da je u njemu bilo mnoštvo parkova na otocima povezanih mostom, igara za svaku dob, sobe za bijeg te društvene, video pa čak i sportske igre. Sve te igre činile su igraonice koje su bile najpopularnije mjesto u dvoru, činile su redove veselja, zabave i sreće te su pružale užitak svim posjetiteljima. Kad bi posjetitelji napustili igraonice, čekali bi ih blistavi zeleni parkovi za

djecu iz kojih su se čule samo dječje pjesmice, škripanje ljljački i zov roditelja koji bi se odmarali pored bogatog švedskog stola. I to još nije sve! U parkovima su u središtu pažnje bili zabavljači poput klauna, žonglera i akrobata koji bi izvodili razne vratolomije i trikove s vatrom. Na posljednjem otoku vidio se samo sjaj velikih vrata koja su označavala izlaz, a kako je ovo kraljevstvo beskonačna zabava, posjetitelji su prije izlaska mogli na štandovima kupiti hranu, suvenire ili odraditi kakve brze igre.

Za mene je to magično mjesto kojem se mogu diviti svaki dan. Kako sam jučer dobio peticu iz prirode, mislim da će se počastiti odlaskom u kraljevstvo. Pozvat će i svog prijatelja Marka da zajedno istražimo dvorac.

Leon Antolić, 6. a

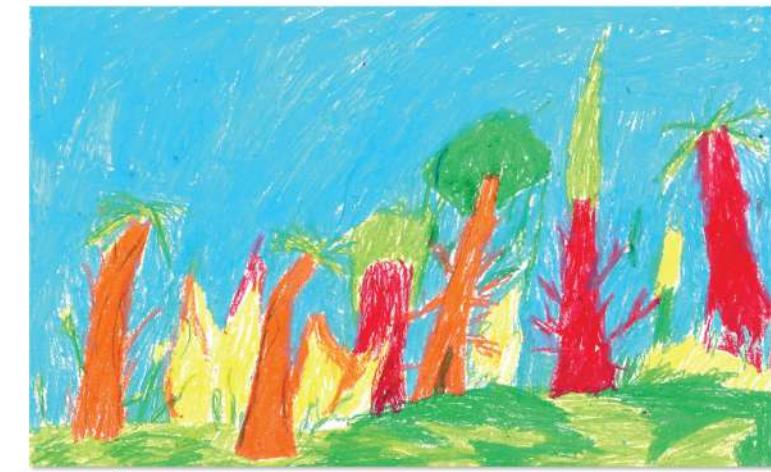
Tko je Mjesec?

Mjesec je prijatelj zvijezda.
Voli pričati s njima.
Ljuljati se na grani.
Izgleda kao banana.
Osvjetljuje nam put.
Svjetlo nam je.
Želim obojati Mjesec
u crveno, narančasto.
Odlučila sam prošetati u
ugodnoj večeri, u tišinu i noć.
Čula sam kako Mjesec priča s zvijezdama.
Na licu sam imala veselo osmijeh!

Katarina, 2. a

.....
Mjesec je ono noću na nebu što gledaš.
Nećeš ga uloviti s tla.
Ako želiš doći do njega, Meseca, pakiraj kovčege, pali raketu!
Samo bez straha. Budi samouvjeren!
Ne daj da te plaše! Ostvari svoje snove!
Mali Mjesec te čeka visoko, visoko gore!
Budi spremjan i kreni na Mjesec!
Prvi zakoračaj i ... hajde - kreni!

Marko T., 2. a

◀ Jakov Šimatović, 8. a

Domagoj Prša, 5. c ▲

Buđenje

U ranu zoru kad mali cajger stane na sedmicu i izvana začujem ptičicu, vrijeme je da oblečem oblekicu i k pajdašima krenem u školicu.

Tata odlazi po špeceraj, pa nas mama, u školu mora peljati sama. A kad cajger na uru žvajzne na osmicu, svi moramo začkomiti i slušati učiteljicu.

Tara Rukavina, 2. d

Matiša

Matišu jadnu trpimo. Kad vura odzvoni, bežimo što brže možemo.

Kad doma prejdemo,
više o grdoj matiši ne mislimo.
A naši pajdaši svi su sretni,
jer matišu više ne moraju trpitи.

Kajo Božičević i Leon Mihalić, 2. d

▲ *Mia Hohnjec, 7. c*

Humorističan kutak**Ja – s osmijehom na srcu i na licu**

Hej, ja sam Franko! Prezime Dean. Imam dobre osobine i volim ih. Znatiželjan sam. To možemo zaključiti na satu Hrvatskoga jezika kada pitam prof. Jurak puno pitanja. Počeo sam biti marljiv ove godine i to mi se jako svida. Zabavan sam...barem ja tako mislim. Ponekad i ozbiljan, ali jako, jako rijetko. Spretan sam i znam se dočekati na noge. Volim znati više, a ne samo što piše crno na bijelo. Pogotovo o ratovima, to mi je najzanimljivije. Kada nešto znam, naravno, mogu podijeliti s drugima. Ako ih zanima, rado im kažem.

Jednom kada sam bio na Zlarinu, vozio sam bicikl. Nisam se mogao zaustaviti i pao sam s bicikla na stijenu koja je virila iz mora. Mama uvjek kaže da me samo Bog spasio. Zato vjerujem u čuda. I baš zato vjerujem da će ovaj virus proći. Prije sam stal-

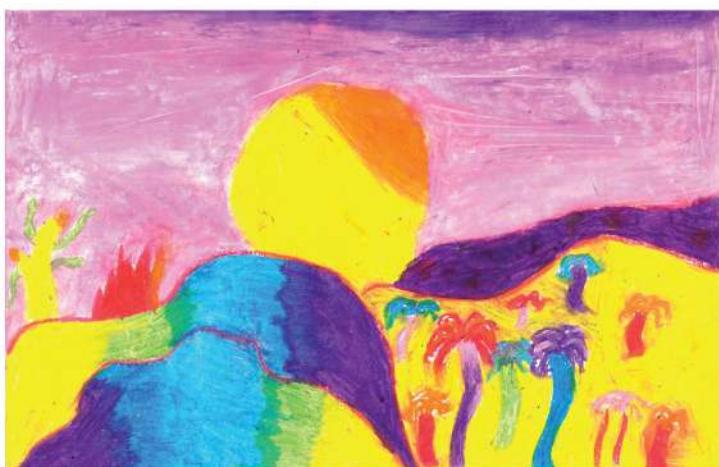
no izlazio na igralište pucati na koš. Sada ne smijem grliti prijatelja, čestitati mu na dobroj utakmici. Često se sjetim riječ TBF-a „...ostani zdrav, nemoj skupit virus...“

Ova luda čudnovata korona ima i nekih dobrih strana. Mama kaže da ne mora trošiti na šminku jer stalno nosi masku. Tata se rjeđe brije jer radi od doma. Brat manje izlazi s curom pa manje i troši džeparac. Kada se te njihove uštede zbroje, slobodno neka te novce daju meni i korona mi poklanja novu plejku.

Vjerujem da ćemo uskoro s osmijehom na srcu i na licu hodati bez maski, zagrliti prijatelja, ulaziti svi na ista vrata u školu, svi zajedno smijati se pod dužim odmorima.

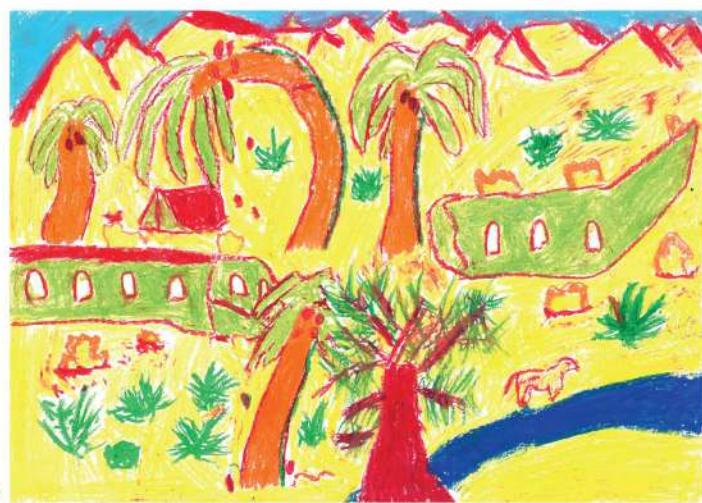
Jer kako kaže pjesma Hladnog piva „... i ovo će proći!“

Franko Dean, 7. d

▲ *Tomo Dacer, 5. a*

► *Noa Bangoura, 5. c*

Čitateljski kutak

Knjigu napisala učenica

U meni se probudila želja za čitanjem knjige mlade autorice Zoe Penn koja je učenica osnovne škole, nakon prisustvovanja na predstavljanju njezinog fantasy romana za djecu i mlađe "Knjižnica tajni: Divovska greška" koje se održalo 2018. godine na SFerakonu za ljubitelje znanstvene fantastike.

Čitajući knjigu poistovjetila sam se s glavnom heroinom Sophiom i njezinim mlađim bratom Markom te zajedno s njima prolazila kroz pustolovine. Knjigu preporučujem drugim čitateljima, posebno

učenicima trećih i četvrtih razreda za koje sam sigurna da će im se knjiga svidjeti kao što se svidjela meni. Knjigu možete posuditi u našoj školskoj knjižnici.

„Pustolovina koja mlađe čitatelje drži u napetosti, potpuno zanesene.“ Midwest Book Review

Kaja Passek-Kumerički, 6. a

Natjecanje u debati u šk. god. 2020./2021.

Meštrice 1 idu na državnu razinu, a Ema Kovačević je najbolja govornica turnira

Bila je ovo naporna online godina za naše debatante. Prvo polugodište ove šk. god. Meštri su počeli s pripremom casea za međuzupanijsko Natjecanje iz Debate (nadoknada županijskog natjecanja od prošle školske godine). Meštri 1 (u sastavu Karlo Greguraš, Ema Kovačević i Paula Barić) i Meštri 2 (u sastavu Eleonora Kalevski, Iva Burić i Lucija Kraljević) izvrsno su debatirali, ali samo su Meštri 1 pozvani na državnu razinu natjecanja.

Na Državnom Meštri 1 borili su se tri kola na nepripremljene teze. S jednim dobitkom i dva poraza zauzeli su mjesto viceprvaka, a naša Paula Barić proglašena je najboljom govornicom u državi! Time je osvojila i Oskar znanja, prvi koji je dodijeljen nekom učeniku naše škole.

Ni drugo polugodište naših debatanata nije prošlo dosadno. Započelo je prvim online KP ad

◀ Učenici 6. b sudjeluju na humanitarnom radu
Pokloni od šestaša ▼

Humanitarni kutak

"Nije važno činiti velike stvari, već male stvari velikim srcem"

U suradnji s Udrugom RUAH koja je usmjerena pružanju pomoći potrebitima, učenici iz 6. b razreda zajedno s razrednicom Kristinom Dilicom uključili su se u humanitarnu akciju „Žena ženi“ u kojem su prikupili raznolike potrepštine za djelatnice

sisačke bolnice. Uz pomoć koordinatorice, vjeroučiteljice Anice Perković zapakirali su u poklone kako bi svaka žena dobila po jedan.

Ovo nam je prva, ali zasigurno ne i zadnja suradnja s Udrugom RUAH jer pomoći nekome najmanje je što možemo učiniti za druge.

Sportski kutak

Naša Linda prvakinja Hrvatske

U nedjelju, 18. travnja 2021. godine održano je Pojedinačno prvenstvo Hrvatske u hodanju na stazi za više uzrasta i distanci za atletičare svih hrvatskih atletskih klubova. Natjecanje se usprkos pandemiji održalo po kišnom vremenu na zagrebačkom stadionu Mladost.

Učenica naše škole, Linda Nujić iz 6. d razreda, natjecala se u kategoriji kadetkinja do 16. godina u kojoj su se za tron natjecalo čak 19 djevojaka

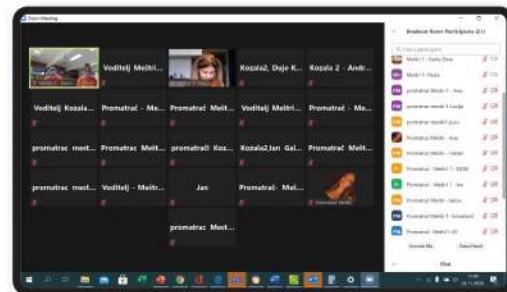
iz cijele Hrvatske. Linda (12), kao jedna od najmlađih natjecateljica, utrku je završila s gotovo minutu prednosti ispred drugoplasirane, čak dvije godine starije kolegice iz svog kluba AK Agram te s vremenom od 16:17:20 osvojila naslov prvakinje Hrvatske na 3.000 m. Ovo je njezin prvi naslov prvakinje Hrvatske u kategoriji kadetkinja do 16 godina jer zbog svoje dobi još uvijek pripada u kategoriju mlađih kadetkinja u kojoj već ima tri naslova prvakinje Hrvatske. Bravo Linda!

Naši učenici na Državnom natjecanju iz astronomije, među prvih 10 u Hrvatskoj

Hana Kovačević, Kaja Passek-Kumerički, 6. b i Bruno Gabrić, 7. b.

▲ Svi debatni sastanci i svi turniri održani su na platformi Zoom.

hoc turnirom. Ovaj turnir pamtić će svi debatanti, ali posebno naše dvije mlade nade Pavao Šančić i Matej Maračić kojima je ovo bio prvi debatni turnir u životu! Meštri 1 zasjeli su na šesto, a Meštri 2 na sedmo mjesto.

Debatanti su se kratko odmorili i odmah primili posla jer ih je čekalo Međuzupanijsko natjecanje. Nakon dugih priprema Meštri 1 (Eleonora Kalevski, Ema Kovačević i Lucija Kraljević) i Meštri 2 (Pavao Šančić, Iva Burić i Karlo Greguraš) dali su sve od sebe i postigli izvrsne ekipne i pojedinačne rezultate. Meštri 2 zauzeli su jedanaesto mjesto, a Meštrice 1 četvrto mjesto i time se plasirale na državnu razinu natjecanja, a Ema Kovačević proglašena je najboljom govornicom turnira!

Tijekom priprema za državno Eleonora Kalevski, Iva Burić i Karlo Greguraš nisu mogli odoljeti međunarodnom debatnom turniru – International Primary School online Debate Tournament i iskustvu debatiranja na engleskom jeziku.

Meštri su bili jako zadovoljni debatama, puni doživljaja i novih znanja vratili su se u svijet hrvatske debate i sada svi debatanti rade na tezi za državno Natjecanje: Treba ograničiti broj mandata za političke i javne funkcije u državi.

A kako su Meštrice prošle na Državnom, jesu li Meštri bili na završnom debatnom turniru, možete saznati na mrežnim stranicama naše škole.

Ema Kovačević, 8. a

Rezultati na županijskim natjecanjima u šk. god 2020./2021.

ŽUPANIJSKO NATJECANJE ili SMOTRA	IME I PREZME UČENIKA/UČENICE	RAZRED	MJESTO	MENTOR/ MENTORICA
Natjecanje iz hrvatskoga jezika	Ema Kovačević Marcela Martić Roko Tolić	8. a 8. b 8. c	8. 12.	Gordana Ljubas Gordana Ljubas Kristina Dilica
Natjecanje iz matematike	Maja Pranić Kaja Passek Kumerički Ante Marković	4. b 6. a 7. d	6. 19. 21.	Matea Paris Ivana Pernjak Ida Kristović
Natjecanje iz biologije	Ema Kovačević Lucija Kralj	8. a 8. b		Danijela Kirsch
Natjecanje iz kemije	Ivona Kralj	8. b	6.	
Natjecanje iz geografije	Fran Sučija Darija Baksa	5. c 5. b	19. 82.	Petra Pajtak
Natjecanje iz tehničke kulture:	Zora Harnuelli Nikola Oslaković	6. d 8. c	20. 4.	Igor Naglić
Natjecanje iz informatike	Fran Sučija Fran Sučija	5. c 5. c	1. (Python) 6. (Logo)	Darija Gašparović
Natjecanje iz astronomije	Hana Kovačević Kaja Passek-Kumerički Bruno Gabrić	6. a 6. a 7. b	1. 2. 2.	Igor Naglić
Natjecanje iz debate	Eleonora Kalevski Ema Kovačević Lucija Kraljević Pavao Šančić Iva Burić Karlo Greguraš	8. a 8. a 8. a 6. c 8. a 8. a	ekipno 4. (individ. 6.) ekipno 4. (individ. 1.) ekipno 4. (individ. 21.) ekipno 12. (individ. 32.) ekipno 12. (individ. 17.) ekipno 12. (individ. 16.)	Irina Maljcov i Gordana Ljubas
Smotra LiDraNo:	Marcela Martić Sofia Božičević	8. b 4. d		Gordana Ljubas Jelena Čeko

Natjecanje iz njemačkog jezika u Goethe-Institutu

Wir sind fit in Deutsch!

Nakon intenzivnih priprema u sklopu izvannastavne aktivnosti Goethe klub, učenici Osnovne škole Ivana Meštrovića po prvi su put imali priliku polagati ispit Fit in Deutsch.

Ispiti Goethe-Zertifikat A1: Fit in Deutsch 1 i Goethe-Zertifikat A2: Fit in Deutsch namijenjeni su mladima koji uče njemački jezik u školi. Ispiti odgovaraju prvom stupnju (A1), odnosno drugom stupnju (A2) šestostupanjske ljestvice kompetencija Zajedničkog europskog referentnog okvira

za jezike, a za cilj imaju motivaciju mlađih za učenje njemačkog jezika.

Čestitam i pohvalujem sve hrabre i vrijedne učenike šestih i osmih razreda koji su s izvanrednim rezultatima položili ispit. Da su bili ocijenjeni, 94% učenika dobilo bi ocjenu odličan! Učenici su dobili međunarodno priznati certifikat Goethe-Instituta o poznavanju njemačkog jezika na razini A1, zabavnu kreativnu radionicu nakon polaganja ispita, najbolji (i jedini) izlet u cijeloj školskoj godini, ali i samopouzdanje

Pobjednice kviza znanja Linda, Ina i Hela ►

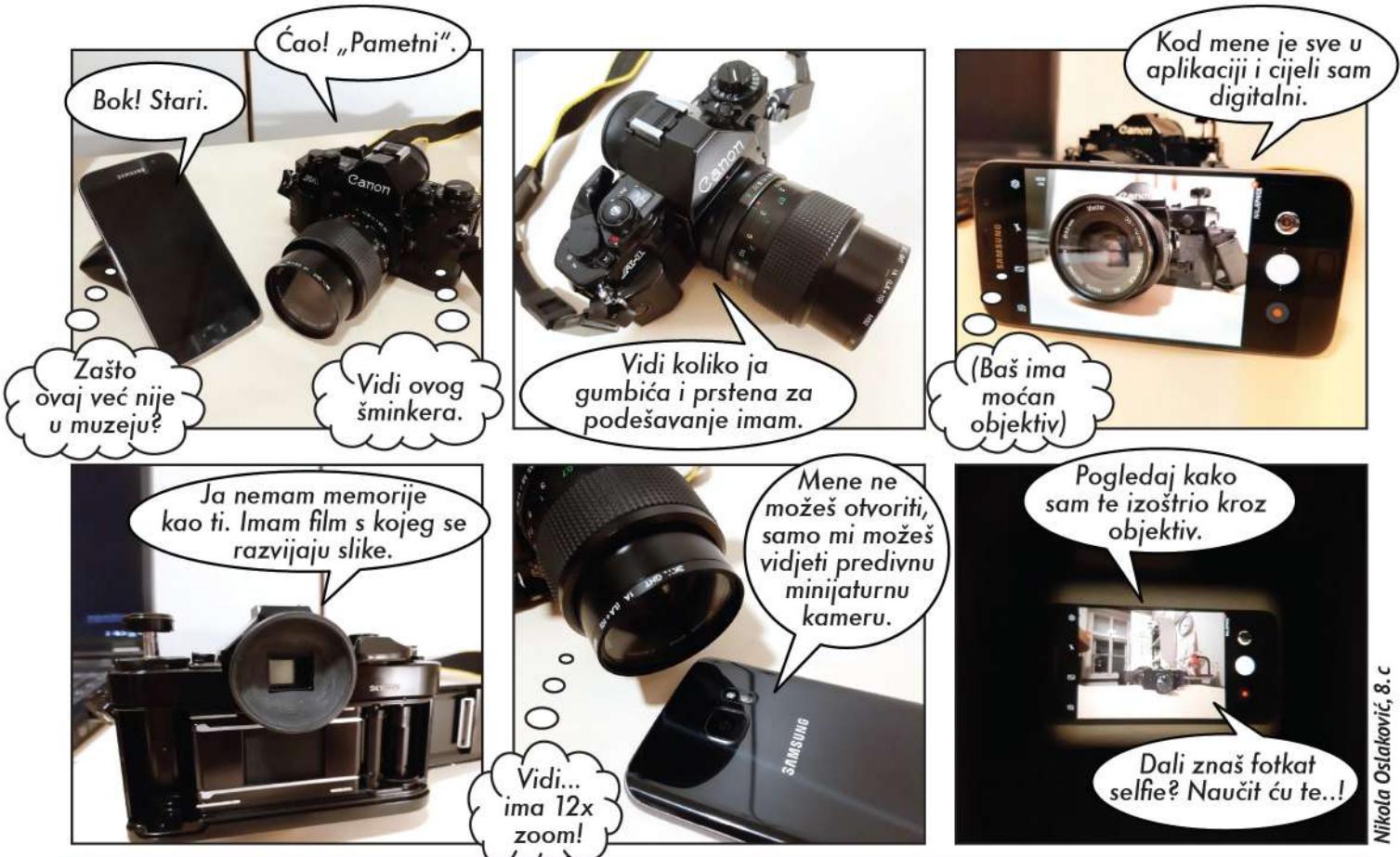
i motivaciju za daljnje učenje jezika.

Učenice Hela Bilać (8. d), Ina Gabrić (8. d) i Linda Nujić (6. d) su ponosne pobjednice kviza znanja o Njemačkoj i dobitnice vrijednih nagrada. Hut ab!

Helena Mađer, učiteljica Njemačkog jezika

Razgovor na radnom stolu jednog fotograf

Nikola Oslaković, 8.c

Roko Tolić i Marko Vukšić, 8.c